AINOA SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA. ILMESTYY KAIKKINA ARKIPÄIVINÄ. KAIKILLE JOTKA HALUAVAT TEHDÄ LIIKETTÄ CANADAN SUOMALAISTEN KANSSA ON TÄMÄ LEHTI EDULLISIN ILMOITUSLEHTI.

TYÖKANSA

THE ONLY FINNISH NEWSPAPER IN CANADA. PUBLISHED EVERY WEEK-DAY. TO ANY PERSON WHO SEEKS FINLANDERS TO PATRONIZE HIS BUSINESS, THIS PAPER IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

No. 145. — 1912. Lauantaina, Syyskuun 14 p. — Saturday, September 14th. VI:s vuosikerta — Vol. VI.

Suomalainen työnritari kaatui teollisuuden uhrina

SUOMALAINEN HENRY ANTTILA JOUTUI EILEN ILLALLA KELLO VIISI CANADIAN NORTHERN UUDELLA TOKALLA PUTOAVAN RATAKISKON ALLE JA KUOLI SILMÄNRÄPÄYKSESSÄ.

Comppanian agentti koetti ovelasti saada englanninkieltä taitamattomat kirjottamaan todistuksen alle, jossa kuoleman syy selitettiin johtuneen tapaturmasta.

UNIONISTIT VAATIVAT PAREMPAA TURVALLISUUTTA.

Eilen illalla noin kello viiden aikana kansalaisemme Henry Anttila Canadian Northern uudella tokalla joutui putoavan ratakiskon alle ja kuoli paikalla. Hänen päänsä murskautui aivan mäsäksi. Anttila oli työskentelemässä ratakiskojen purkamisessa ja oli laivassa silloin kuin joutui kamalan kohtalon uhriksi.

Sanotulla työmaalla on urakoitsija voitonhimossaan laittanut sillä tavalla että kaksi kiskoa nousee kerralla sen sijaan kuin ennen on vain yksi kisko nostettu. Tämä on jo usean ollut johtaa surman kitaan. Nytkin tapahtui niin että toinen kisko ei tullut hyvin kiinnitettyä ja putosi ylhäältä mainitulla surullisella seurauksella. Tässä oli mennä toinen suomalainen, mutta hän huudon kuultuaan katsahti ylös ja juuri ehti hypätä pois putoavan kiskon alta.

Anttila on asunut täällä lähes kymmenen vuotta ja on ijältään 30—40 välillä. Häneltä jäi jälelle vaimo ja kolme lasta.

KOMPPANIAN AGENTTI HÄÄRÄÄMÄSSÄ.

Heti kun Anttila ruhjoutui, saapui paikalle komppanian agentti ja "tutki" kuoleman syytä ja laati selostuksen, jonka alle pakotti kieltätaitamattomia miehiä nimensä kirjottamaan. Miehet ymmärsivät että tuossa on koira haudattuna ja kieltäysivät tyhmyyksiä tekemästä.

UNIONISTIT VAATIVAT PAREMPAA TURVALLISUUTTA.

Reilitokkatyöläisten unio tai paremmin sanoen unionistit ryhtyvät tarmolla vaatimaan että ei kahta kiskoa nosteta kerralla samasta aukosta ja muutenkin tehdään turvallisuus paremmaksi.

Canadan kapitalistit kauhuissaan.

Työministeri Crothers on avoimessa sodassa kumouksellisia työväenjärjestöjä vastaan.

DOMINION TRADES AND LABOR LIITON GUELPHIN KONGRESSISSA TEHDYT PÄÄTÖKSET JA HALLITUKISIEN ANKRAT ARVOSTELUT OVAT SAATTANEET KAUHUN VALTAAN HALIITUSHERAT JA MAAN KAPITALISTIT

Canadan järjestyneen työväestön tahrapilkku Canadian Federation of Labor on kieltäytynyt lähettämästä tervehdystä Guelphin kongressille sen "liikanaisen" kumouksellisuuden vuoksi. — Työministeri mairitellut mainittua järjestöä sen kiltistä "lainkuuliaisuudesta."

Ottawa, Ont., syysk. 12 p. — Täkäläisissä virallisissa ja huomattavimmissa piireissä ja yleensä koko maan johtavissa keskuksissa on herättänyt kauhua ja suuttumusta Dominion Trades and Labor liiton Guelphin kongressissa tekemät päätökset ja hallituksen armottomat arvostelut. Ammattiliiton kongressi on ilmeisesti tunkeutunut väärälle alalle (!) kun se on mennyt käsittelemään suurpoliittisia asioita, ei ole tyytynyt seulomaan järjestönä sisäisiä asioita.

Järjestän toimeenpanevan komitean vuosiraportissa vastustettiin yleensä sotaa, ivattiin Canadan kapitalistien laivasto- ja armeijatouhuja, sanottiin että kun kapitalistit tahtovat sotia niin tapelkoot myös itse ja vielä erikoisesti painostettiin että svistysmaiden teollisuusorjilla ei ole sytä toistensa teurastamiseen.

Canadan suurimman ja taistelukykyisimmän uniojärjestön asettuminen näin kumoukselliselle kannalle on kuin mustien silmien anto riistäjäluokalle, joka on tottunut uniojärjestöjä pitämään vain teollisuus maailman sisäisiä puolia penkovina ja siis vaarattomina järjestöinä. Mutta kun nyt tuo valtavin järjestö virallisesti kuolemaan tuomitsi kapitalistisen epäjumalan ja terirtoriseeraa (?) koko järjestyneen ja järjestymättömän työväestön vihamieliseksi Canadan puolustamista vastaan, niin se on "isänmaan ystävät" saanut huolestumaan.

Liiton vuosiraportissa lausuttu neuvo, että työväestön tulisi "Dominion senaatti lahjoittaa Mexicon vallankumouksellisille" kun senaatti viimeisessä istunnossa kumosi lakiehdotuksen, joka sääti rautateillä palkat maksettavaksi joka toinen viikko, on äärettömästi katkeroittanut hallitusherroja, olletikin kun tuohon "toivomnkseen" oli pilkallisesti vielä lisätty, että senaatti kumouksellisten keskellä olisi oikeassa koulussa tekemään ja peruuttamaan perustuslakeja.

Samoin raportin ivailu "uudesta siirtolaisuusapostolista", erikoiskomissioneri Arthur Hawkesta, että hän yli maan ulottuvalla retkellään "vaunun akkunasta pitäen suoritti tutkimuksia", on synnyttänyt asianomaisessa ja muissa virkaherroissa myrkkyistä mieltä.

Työministeri näyttää karvansa.

Three Rivers, Que., syysk. 12 p. —"Koettakaa pitää yleinen mielipide puolellanne. Minä olen iloinen huomatessani että tässä maakunnassa on niin paljo kunnioitusta lakiin ja järjestykseen, että te ette ole suunnittelemassa ollenkaan vallankumouksellisia keinoja, sellaisia kuin on esitetty joissakin osissa Canadaa. Voittakaa yleinen mielipile puolellenne ja te tulette saamaan melkein mitä haluatte."

Näillä sanoilla Dominion työministeri T. W. Crothers tervehti Canadian Federation of Labor liiton edustajia, jotka pitävät nyt täällä konventioniaan. Tämä oli työministerin puolelta virallinen mairittelu kilteille quebeciläisille federationeille ja avoin hyökkäys mahtavaa Dominion Trades and Labor liittoa vastaan, joka parasta aikaa pitää kongressiaan Guelphissa. Vaikka työministeri salaampujan tavalla sanoi, että jotkut järjestöt käyttävät liiaksi vallankumouksellisia menettelytapoja, niin jokainen ilmeiseti käsittää mitä "työ"-ministeri tarkotti.

Sitten hän tuolle valitulle laumalle laverteli vanhoja ontuvia fraasejaan työväen aseman parannemisesta viime vuosisalalla, unionistien ansiokkaasta toiminnasta ja kysyi miksikä kansalaisten tulisi evätä työläisten järjestymisoikeuden kun lakimiehet ja lääkärit käyttävät oikeuksiaan. Tässä maassa työläiset eivät ole saaneet sitä mitä he ovat oikeutetut saamaan ja mitä he olisivat saaneet jos lainsäädäntö, unionismi ja yleinen mielipide voisi yhteisellä toiminnalla aikaan saada.

Sitten hän tuomitsi lakot, vertasi niitä sotaan ja sanoi että lakkoa pitäisi käyttää ainoastaan viimeisenä valttina, kun mitkään muut keinot eivät auta asioita selvittämään.

Konventionin häpeällinen päätös.

Canadian Federation of Labor liiton konventionissa tuli esille josko lähetetään tervehdystä Dominion Trades and Labor-liiton kongressille Guelphiin, mutta vastustuspuolue voitti.

Tästä ovat porvarilehdet koettasä konventionin keskustelut ja päätökset osoittavat että mainittu järjestö ei ole vielä saanut itselleen selväksi tehtäväänsä.

(Jatkoa 3:lla sivulla.)

C. P. R.-YHTIÖ RAKENTAA KAHDEKSAN MAILIN PITUISEN TUNNELIN.

Se tulee maksamaan yli puolitoista miljoonaa dollaria maililta.— Kaksoisrata Calgaryn ja Vancouverin välille.

Calgary, Alta., syssyk. 13 p. — Canadian Pacific rautatien virkailijat yleisesti myöntävät että niiden monien parannusten joukossa, joita tullaan tekemään sanotun yhtiön Calgaryn ja Vancouverin välisellä rataosalla ensimäisen neljän vuoden kuluessa, tulee olemaan kahdeksan mailia pitkän tunnelin kaivaminen Selkirks kukkulan läpi, jotta ei tarvitse käyttää Rogers Pass'in jyrkänteistä rataa, jolla useasti tapahtuu vaarallisia lumivyöryjä. Suunnitelmat sanottua yritystä varten on ladittu C. P. rautatien Tyynenmeren divisioonan entisen ylitarkastajan F. F. Busteedin johdolla. Hän on nykyisin insinöörinä valmistellut Calgaryn ja Vancouverin välille rakennettavan kaksoisradan suunintelmia.

Aijottu tunneli tulee ulottumaan Bear Creek'istä, kukkulan itäpuolelta, länsipuolella olevalle Glacier asemalle. Sen rakentaminen tuele maksamaan yli puolitois ta miljoonaa dollaria maililta. Rata kohoaa tuolla matkalla yleensä yhden prosentin ja keskikohdalla, aivan lyhyellä matkalla, kaksi prosenttia.

Tunnelin kaivaminen

tulee odotettavasti olemaan ensimäiseksi suoritettava työ tuon kaksoisradan ohjelmassa. Kaivamistyö, joka alotetaan kukkulan molemmilta puolilta, tulee kestämään nelisen vuotta.

Tunnelin kaivamisesta tulee olemaan suurta etua lännen liikenteelle, varsinkin matkustukselle, joka siten tehdään turvallisemmaksi. Rogers Passissa on tapahtunut monta tuhoisaa lumivyöryä, viimeinen maaliskuussa vuonna 1910

Uhkarohkea petkuttaja

Winnipegissä on eräs R. G. Larimer harjottanut automobiilin kauppaa ja väärennetyillä maksuosoituksilla ja velkavekseleillä hankkinut rahoja noin $75,000. — Oli liikemiehenä kaksi vuotta ja petoksia ei huomattu ennenkuin hän karkasi.

Winnipeg, syysk. 12 p. — R. G. Larimer, jota vastaan vannottiin eilen vangitsemiskäsky on vielä vapaana, mutta poliisiviranomaiset odottavat joka hetki saavansa sanoman että hänet on vangittu jossain paikassa Yhdysvaltoja. Sillä välin tehdyt laskut osoittavat hänen tehneen paljon enemmän kavalluksia kuin alussa otaksuttiinkaan. Vekseli ja maksuosotukset, joita hän antoi liikkeille ja yksityisille ovat enimmäkseen väärennettyjä. Kavalluksien summa, joka eilen arvioitiin viideksikymmeneksi tuhanneksi dollariksi, lasketaan nyt olevan seitsemänkymmentäviisituhatta dollaria. Tämän on hän petkuttanut Winnipegin väestöltä automobiilien kaupoissa, maksuosoituksilla ja velkavekseleillä y. m. keinoilla. Hän oli tässä kaupungissa noin kaksi vuotta.

Oli tavattoman rohkea petkuttaja.

Hämmätyttävin puoli Larimerin harjoittamassa petkutuksessa on se että kukaan ei huomannut kieryyttä enennkuin hän läksi karkuun. Hän maksoi korkoa monesta suuresta väärennetystä vekselistä, joiden omistajat eivät osanneet epäillä että ne olivat väärennettyjä ennenkuin tutkimus selvensi tuon seikan. Melkein joka ainoa henkilö, jonka kanssa hän oli kaupoissa joutui kärsimään vahinkoa hänen tähtensä. Hän myi automobiilin käteisellä rahalla ja oitis pisti sen numeron väärennettyyn vekseliin, jonka sitten lennätti pankkiin. Allekirjoituksissa hän ei matkinut kenenkään käsialaa; ne ovat yleensä hyvin kömpelöitä.

Sai paljon rahaa.

Larimer harjoitti täällä niin suurta laillistakin liikettä että hän olisi tuloillaan voinut elää tavallista komeammin ja maksaa kaikki laskunsa. Senvuoksi ihmettelevät petetyt ja velkamiehet mihin erityisiin tarkotuksiin hän lienee koonnut rahaa. He toivovat saavansa jonkun verran rahoistaan takaisin, mutta pakolainen jätti hyvin vähän myyntikelpoista omaisuutta.

Vaikka Larimer onkin viikon elellä viranomaisista joutuu hän melkein varmasti heidän käsiinsä. Hänellä on mukanaan vaimonsa ja niin paljon pakaasia y. m. vehkeitä viitoittamassa jälkeä että olisi kerrassaan ihme jos hän voisi välttää vangiksi joutumisen. Larimerin ja hänen vaimonsa tuntomerkit on ilmoitettu sähkösanomilla yli koko Amerikan mantereen ja salapoliisit etsivät häntä

Canadan teollisuus tilastoa

Kymmenen vuoden ajalla on teollisuus kehittynyt huimaavasti. Vuosittain on perustettu noin neljäsataa viisikymmentä uutta tehdasta. — Pääoma keskittyy. — Suunnattomia summia kapitalisteille.

Ottawa, Ont., syysk. 13 p. — Viime vuonna kootut Canadan tehdastilastot ovat nyt valmistuneet ja niistä käy selville että kymmenen vuoden ajalla on lisääntynyt työpaikkojen luku 4,559; pääoman arvo $798,829,009; työssäolevien henkilöiden luku 175,108; työpalkat $127,274,301 ja tuotteiden arvo $683,722,157.

Seuraavat tilastotiedot antavat vertailevat numerot vuosille 1901 ja 1910: Työpaikkoja vuonna 1900 14,650; vuonna 1910, 19,209, joten lisäys on 31.12 prosenttia.

Pääoma vuonna 1900, $446,916,487; vuonna 1910, $1,245,745,496, lisäys 178,74 prosenttia.

Työläisiä vuonna 1900, 339,173; vuonna 1910, 514,287, lisäys 51.62 prosenttia.

Palkat vuonna 1900, 113,249,350; vuonna 1910, 240,523,651, lisäys 112.38 prosenttia.

Tuotteiden arvo vuonna 1900, $481,053,375; vuonna 1910, $1,164,775,523, lisäys 142.13 prosenttia.

Viimeisen kymmene nvuoden ajalla on pääoma yhtämittaa keskittynyt s. o.: suurliikkeet ovat "nielleet" pikkuliikeitä; teollisuus on trustiutunut. Canadassa on nykyään 14 teollisuuslaitosta, jotka tuottavat tavaroita viiden miljoonan dollarin arvosta kukin, ja sata kolmekymmentä-kuusi laitosta, jotka tuottavat tavaroita 1—5 miljoonan dollarin arvosta vuosittain.

Enemmän kuin puolet Canadan tehtaista eli 7,992 on Ontariossa ja niiden vuotuinen tavaratuotanto tekee $578,763.118.

Viiden vuoden kuluessa 1905—1910, on kolmen aavikkomaakunnan (Manitoban, Saskatchewan ja Albertan) tavaratuotanto lisääntynyt puolella.

Canadan tehtaissa kohosivat tuotantokustannukset raaka-aineet, y. m. vuoden 1910 kuluessa 601,140,765 dollariin. Kun tuo summa vähennetään tuotteiden ar von summasta jää siitä jälelle 563,634,767 lollaria, jotka menivät kapitalistien taskuun ansaitsemattomina tuloina eli yliarvona.

gi, Japanin sotaväen ylipäällikkö ja kreivitär Nogi tekivät itsemurhan.

Itsemurha, eli hari kari, on japanilaisten uskon mukaan, jota lännen tavat eivät ole vielä poistaneet, luonteeltaan patrioottinen teko, itsensä uhraaminen, jolla tulkitaan surua eli halua kuolla yhteisen hyvän puolesta.

Tokio, Japani, syysk. 13 p. — Toinen osa edesmenneen hallitsijan Mutsuhiton hautajaisseremonioista oli tänä iltana, jolloin läh-

Miten „brittiläistä oikeutta“ jaetaan

Winnipegin virkanyrkit vangitsevat kenen vain suinkin käsiinsä saavat ja mätkivät sakkoja antamatta asianomaisille tilaisuutta puolustautumiseen.

Winnipeg, Man., syysk. 13 p. — Lakimies R. A. Bonar esitti eilen poliisituomari MacDonaldille valituksen että miestä oli sakotettu hänen poissaollessaan ja antamatta tilaisuutta puolustautumiseen.

Asia koski Ben Shapiraa, joka edellisenä iltana oli vangittu juopumisesta ja rauhattoman elämän pidosta. Bonnar selitti että mies kuljetettiin poliisiasemalle ja laskettiin vapaaksi viidentoista dollarin takuulla sekä käskyllä että hänen tulee saapua asemalle seuraavana aamuna. Shapira tuli asemalle kello 9:.5. Silloin sai hän kuulla saaneensa sakkoa viisi dollaria yli takuurahan!

"Minä en oikein käsitä miten sellainen teko voisi olla oikeudenmukainen," vastusti Bonnar, "sakottaa henkilöä hänen tietämättään, kuulustelematta josko syytöksessä on lainkaan perää, on minun mielestäni kelvotonta."

Mutta sellainen on tapa.

Kruununlakimies Levinson sa-

Shapira oli kysynyt ketä miehet olivat, jolloin hän, kertomuksensa mukaan, sai iskun silmäänsä toisen miehen nyrkistä. He olivat poliiseja ja vangitsivat Shapiran. Jos asia on niin, niin menettelivät poliisit kerrassaan halpamaisesti, katalan väärin. Minä otan asiasta selkoa ja jos huomaan todeksi esitän sen poliisikomissionille."

Miten poliisit selittävät.

Poliisin kertomuksen mukaan salapoliisit Kwiatkowski ja Mitnik (nimistään päättäen Venäjältä kotoisin) sattuivat olemaan lähellä ja kuultuaan talosta huutoja "murha" ja "poliisi" päättivät pistäytyä katsomaan mitä oli tekeillä. Silloin Shapira tiukkasi ketä he olivat ja puski heidät ulos ja vielä käytävällä haukkui ihan sietämättömän rumasti, joten he "huomaten" Shapiran olevan juovuksissa vangitsivat hänet.

VENÄJÄN DUUMA HAJOTETTU.

Pietari, syysk. 13 p. — Duuma hajotettiin eilen. Vaalit alkavat syyskuun 23 p. ja uusi duuma avataan ensi lokakuun 28 päivänä.

BULGARIALAISET HALUAVAT LÄHTEÄ SOTAAN.

Suomalainen työnritari kaatui teollisuuden uhrina

SUOMALAINEN HENRY ANTTILA JOUTUI EILEN ILLALLA KELLO VIISI CANADIAN NORTHERN UUDELLA TOKALLA PUTOAVAN RATAKISKON ALLE JA KUOLI SILMÄNRÄPÄYKSESSÄ.

Comppanian agentti koetti ovelasti saada englanninkielẗä taitamattomat kirjottamaan todistuksen alle, jossa kuoleman syy selitettiin johtuneen tapaturmasta.

UNIONISTIT VAATIVAT PAREMPAA TURVALLISUUTTA.

Eilen illalla noin kello viiden aikana kansalaisemme Henry Anttila Canadian Northern uudella tokalla joutui putoavan rataskiskon alle ja kuoli paikalla. Hänen päänsä murskautui aivan mäsäksi. Anttila oli työskentelemässä rataskiskojen purkamisessa ja oli laivassa silloin kuin joutui kamalan kohtalon uhriksi.

Sanotulla työmaalla on urakoitsija voitonhimossaan laittanut sillä tavalla että kaksi kiskoa nousee kerralla sen sijaan kuin ennen on vain yksi kisko nostettu. Tämä on jo usean ollut johtaa surman kitaan. Nytkin tapahtui niin että toinen kisko ei tullut hyvin kiinnitettyä ja putosi ylhäältä mainitulla surullisella seurauksella. Tässä oli mennä toinen suomalainen, mutta hän huudon kuultuaan katsahti ylös ja juuri ehti hypätä pois putoavan kiskon alta.

Anttila on asunut täällä lähes kymmenen vuotta ja on ijältään 30—40 välillä. Hänellä jäi jälelle vaimo ja kolme lasta.

KOMPPANIAN AGENTTI HÄÄRÄMÄSSÄ.

Heti kun Anttila ruhjoutui, saapui paikalle komppanian agentti ja "tutki" kuoleman syytä ja laati selostuksen, jonka alle pakotti kieltätaitamattomia miehiä nimensä kirjottamaan. Miehet ymmärsivät että tuossa on koira haudattuna ja kieltäysivät tyhmyyksiä tekemästä.

UNIONISTIT VAATIVAT PAREMPAA TURVALLISUUTTA.

Reilitokkatyöläisten unio tai paremmin sanoen unionistit ryhtyvät tarmolla vaatimaan että ei kahta kiskoa nosteta kerralla samasta aukosta ja muutenkin tehdään turvallisuus paremmaksi.

Miten „brittiläistä oikeutta" jaetaan

Winnipegin virkanyrkit vangitsevat kenen vain suinkin käsiinsä saavat ja mätkivät sakkoja antamatta asianomaisille tilaisuutta puolustautumiseen.

Winnipeg, Man., syysk. 13 p. — Lakimies R. A. Bonar esitti eilen poliisituomari MacDonaldille valituksen että miestä oli sakotettu hänen poissaollessaan ja antanyata tilaisuutta puolustautumiseen.

Asia koski Ben Shapiraa, joka edellisenä iltana oli vangittu juopumisesta ja rauhattoman elämän pidosta. Bonnar selitti että mies kuljetettiin poliisiasemalle ja laskettiin vapaaksi viidentoista dollarin takuulla sekä käskyllä että hänen tulee saapua asemalle seuraavana aamuna. Shapira tuli asemalle kello 9:5. Silloin sai hän kuulla saaneensa sakkon viisi dollaria yli takuurahan!

"Minä en oikein käsitä miten sellainen teko voisi olla oikeudenmukainen," vastusti Bonnar, "sakottaa henkilöä hänen tietämättään, kuulustelematta iksko syytöksessä on lainkaan perää, on minun mielestäni kelvotonta."

Mutta sellainen on tapa.

Kruununlakimies Levinson sanoi että löytyy paljon juoppoja, jotka, päästyään vapaaksi illalla eivät saavu, ainakaan täsmällisesti, oikeuteen aamulla, joten juttut käsitellään vastaajain poissaollessakin.

Bonnar sanoi miehen väittävän saapuneensa oikeuteen ainoastaan muutamia minuutteja myöhemmin lisäten että "itseasiassa mies ei ollut juovuksissa eikä häirinnyt rauhaa. Hänen isännä ja äitinsä välillä oli olut pientä riitaa jolloin kaksi miestä tunkeutui taloon vastien tietää mikä on hätänä. Shapira oli kysynyt ketä miehet olivat, jolloin hän, kertomuksensa mukaan, sai iskun silmäänsä toisen miehen nyrkistä. He olivat poliiseja ja vangitsivat Shapiran. Jos asia on niin, niin menettelivät poliisit kerrassaan halpamaisesti, katalan väärin. Mina otan asiasta selkoa ja jos huomaan todeksi esitän sen poliisikomissionille."

Miten poliisit selittävät.

Poliisin kertomuksen mukaan salapoliisit Kwiatkowski ja Mitnik (nimistään päättäen Venäjältä kotoisin) sattuivat olemaan lähellä ja kuultuaan talosta huutoja "murha" ja "poliisi" päättivät pistäytyä katsomaan mitä oli tekeillä. Silloin Shapira tiukkasi ketä he olivat ja puski heidät ulos ja vielä käytävällä haukkui ihan sietämättömän rumasti, joten he "huomaten" Shapiran olevan juovuksissa vangitsivat hänet.

VENAJAN DUUMA HAJOTETTU.

Pietari, syysk. 13 p. — Duuma hajotettiin eilen. Vaalit alkavat syyskuun 23 p. ja uusi duuma avataan ensi lokakuun 28 päivänä.

BULGARIALAISET HALUAVAT LÄHTEÄ SOTAAN.

Toronto, Ont., syysk. 13 p. — Noin 1,200 bulgarialaista Torontossa ovat halukkaat lähtemään sotaan Turkkia vastaan. Jerom Theophilact, bulgarialaisen lehden toimittaja kuuluu olevan pahassa pulassa koettaessaan estää maamiehiään lähtemästä oitis Bulgariaan. Hän selittää että isänmaa tekisi hyvin epäviisaasti jos juhlataisi sodan Turkkia vastaan ennenkuin on varma toisten Balkanin niemimaan valtioitten yhteistoiminnasta yhden ja Euroopan suurvallan avusta.

Canadan kapitalistit kauhuissaan.

Työministeri Crothers on avoimessa sodassa kumouksellisia työväenjärjestöjä vastaan.

DOMINION TRADES AND LABOR LIITON GUELPHIN KONGRESSISSA TEHDYT PÄÄTÖKSET JA HALLITUKISIEN ANKRAT ARVOSTELUT OVAT SAATTANEET KAUHUN VALTAAN HALIITUSHERAT JA MAAN KAPITALISTIT

Canadan järjestyneen työväestön tahrapilkku Canadian Federation of Labor on kieltäytynyt lähettämästä tervehdystä Guelphin kongressille sen "liikanaisen" kumouksellisuuden vuoksi. — Työministeri mairitellut mainittua järjestöä sen kiltistä "lainkuuliaisuudesta."

Ottawa, Ont., syysk. 12 p. — Täkäläisissä virallisissa ja huomattavimmissa piireissä ja yleensä koko maan johtavissa keskuksissa on herättänyt kauhua ja suuttumusta Dominion Trades and Labor liiton Guelphin kongressissa tekemät päätökset ja hallituksen arkomottomat arvostelut. Ammattiliiton kongressi on ilmeisesti tunkeutunut väärälle alalle (!) kun se on mennyt käsittelemään suurpoliittisia asioita, ei ole tyytynyt sen lomaan järjestönä sisäisiä asioita.

Järjestän toimeenpanevan komitean vuosiraportissa vastustettiin yleensä sotaa, ivattiin Canadan kapitalistien laivasto- ja armeijatouhuja, sanottiin että kun kapitalistit tahtovat sotia niin tapelkoot myös itse ja vielä erikoisesti painostettiin että sivistysmaiden teollisuusorjilla ei ole sytä toistensa teurastamiseen.

Canadan suurimman ja taisteluky kyisimmän unionjärjestön asettuminen näin kumouksellselle kannalle on kuin mustien silmien anto riistäjäluokalle, joka on tottunut unionjärjestöjä pitämään vain teollisuus maailman sisäisiä puolia penkovina ja siis vaarattomina järjestöinä. Mutta kun nyt tuo valtavin järjestö virallisesti kuolemaan tuomitsi kapitalistisen epäjumalan ja terirtoriseeraa (?) koko järjestyneen ja järjestymättömän työväestön vihamieliseksi Canadan puolustamista vastaan, niin se on "isänmaan ystävät" saanut huolestumaan.

Liiton vuosiraportissa lausuttu neuvo, että työväestön tulisi "Dominion senaatti lahjoittaa Mexicon vallankumouksellisille" kun senaatti viimeisessä istunnossa kumosi lakiehdotuksen, joka sääti rautateillä palkat maksettavaksi joka toinen viikko, on äärettömästi katkeroittannut hallitusherroja, olletikin kun tuohon "toivomukseen" oli pilkallisesti vielä lisätty, että senaatti kumouksellisten keskellä olisi oikeassa koulussa tekemään ja peruuttamaan perustuslakeja.

Samoin raportin ivailu "uudesta siirtolaisuuspostolista", erikoiskomissioneri Arthur Hawkesta, että hän yli maan ulottuvalla retkellään "vaunun akkunasta pitäen suoritti tutkimuksia", on synnyttänyt asianomaisissa ja muissa virkaherroissa myrkkyistä mieltä.

Myöskin raportissa painostettu asia, että "taloudellinen puristus Canadassa on tulemassa niin ankaraksi että työläiset eittämättömästi solitariseerautuvat ja tulevat suorastaan taisteluun poliittisella alalla maan omistamisesta, on saanut vastakaikua visseissä piireissä, sillä tuo on nutta oppia taloudellisilta järjestöiltä ja lansuttu painolla.

Canadan kapitalistit jo lukevat salaperäisen käden kirjotusta seinältä.

Työministeri näyttää karvansa.

Three Rivers, Que., syysk. 12 p. —"Koettakaa pitää yleinen mielipide puolellanne. Minä olen iloinen huomatessani että tässä maakunnassa on niin paljo kunnioitusta lakiin ja järjestykseen, että te ette ole suunnittelemassa ollenkaan vallankumouksellisia keinoja, sellaisia kuin on esitetty joissakin osissa Canadaa. Voittakaa yleinen mielipide puolellenne ja te tulette saamaan melkein mitä haluatte."

Näillä sanoilla Dominion työministeri T. W. Crothers tervehti Canadian Federation of Labor liiton edustajia, jotka pitävät nyt täällä konventioniaan. Tämä oli työministerin puolelta virallinen mairittelu kilteille quebecilaisille federationeille ja avoin hyökkäys mahtavaan Dominion Trades and Labor liittoa vastaan, joka parasta aikaa pitää kongressiaan Guelphissa. Vaikka työministeri salaampujan tavalla sanoi, että jotkut järjestöt käyttävät liiaksi vallankumouksellisia menetteltapoja, niin jokainen ilmeiseti käsittää mitä "työ"-ministeri tarkotti.

Sitten hän tuolle valitulle laumalle laverteli vanhoja ontuvia fraasejaan työväen aseman parannemisesta viime vuosisalla, unionistien ansiokkaasta toiminnasta ja kysyi miksikä kansalaisten tulisi evätä työläisten järjestymisoi; keuden kun lakimiehet ja lääkärit käyttävät oikeuksiaan. Tässä maassa työläiset eivät ole saaneet sitä mitä he ovat oikeutetut saamaan ja mitä he olisivat saaneet jos lainsäädäntö, unionismi ja yleinen mielipide voisi yhteisella toiminnalla aikaan saada.

Sitten hän tuomitsi lakot, vertasi niitä sotaan ja sanoi että lakkoa pitäisi käyttää ainoastaan viimeisenä valttina, kun mitkään muut keinot eivät auta asioita selvittämään.

Konventionin häpeällinen päätös.

Canadian Federation of Labor liiton konventionissa tuli esille josko lähetetään tervehdystä Dominion Trades and Labor-liiton kongressille Guelphiin, mutta vastustuspuolue voitti.

Tästä ovat porvarilehdet koettaneet tehdä suurta numeroa ja lohduttaa itseään että ei kaikki työväenjärjestöt vielä ole yhtä vaarallisia kuin D. T. and L. liitto, mutta laiha on tuo teennäinen tyydytys, sillä he itsekin tietävät että Canadian Federation of Labor liitto on kääpiö ja että kehityksen nopea virta pian heidätkin riuhtasee matkaansa.

Joka tapauksessa C. F. of L. konventionin menettely on solitarisuuden ja luokkatiedon puutetta osottava. Eikä ainoastaan tässä tervehdyskysymyksessä, mutta yleen sä konventionin keskustelut ja päätökset osoittavat että mainittu järjestö ei ole vielä saanut itselleen selväksi tehtäväänsä.

(Jatkoa 3:lla sivulla.)

C. P. R.-YHTIÖ RAKENTAA KAHDEKSAN MAILIN PITUISEN TUNNELIN.

Se tulee maksamaan yli puolitoista miljoonaa dollaria maililta.— Kaksoisrata Calgaryn ja Vancouverin välille.

Calgary, Alta., syysyk. 13 p. — Canadian Pacific rautatien virkailijat yleisesti myöntävät että niiden monien parannusten joukossa, joita tullaan tekemään sanotun yhtiön Calgaryn ja Vancouverin välisellä rataosalla ensimäisen neljän vuoden kuluessa, tulee olemaan kahdeksan mailia pitkän tunnelin kaivaminen Selkirks kuk kulan läpi, jotta ei tarvitse käyttää Rogers Pass'in jyrkänteistä rataa, jolla useasti tapahtuu vaarallisia lumivyöryjä. Suunnitelmat sanottua yritystä varten on laditu C. P. rautatien Tyynenmeren divisioonan entisen yliterkastajan F. F. Busteedin johdolla. Hän on nykyisin insinöörinä valmistellut Calgaryn ja Vancouverin välille rakennettavan kaksoisradan suunintelmia.

Aijottu tunneli tulee ulottumaan Bear Creek'istä, kukkulan itäpuolelta, länsipuolella olevalle Glacier asemalle. Sen rakentaminen tuele maksamaan yli puolitois ta miljoonaa dollaria maililta. Rata kohoaa tuolla matkalla yleensä yhden prosentin ja keskikohdalla, aivan lyhyellä matkalla, kaksi prosenttia.

Tunnelin kaivaminen

tulee odotettavasti olemaan ensimäiseksi suoritettava työ tuon kaksoisradan ohjelmassa. Kaivamistyö, joka alotetaan kukkulan molemmilta puolilta, tulee kestämään nelisen vuotta.

Tunnelin kaivamisesta tulee olemaan suurta etua lähnen liikenteel le, varsinkin matkustukselle, joka siten tehdään turvallisemmaksi. Rogers Passissa on tapahtunut monta tuhoisaa lumivyöryä, viimeinen maaliskuussa vuonna 1910 jolloin kahdeksankymmentä japanilaista radankorjaajaa, jotka lapioivat lunta, sekä työjunan miehistö hautaantuivat ja tukehtuivat lumeen. Kymmenen vuotta aikaisemmin samallainen lumivyöry hautasi Rogers Passin aseman, surmaten monta henkilöä. Työt todennäköisesti tulevat olemaan käynnissä onsi keväänä.

Mittaus- ja tutkimustyöt n. s. kiertotunneliin varten, joka rakennetaan Kalliovuoriin kuulavan "Big Hillin" läpi Laganin ja Fieldin välille, ovat suoritetut.

Uhkarohkea petkuttaja

Winnipegissä on eräs R. G. Larimer harjottanut automobiilin kauppaa ja väärennetyillä maksuosoituksilla ja velkavekseleillä hankkinut rahoja noin $75,000. — Oli liikemiehenä kaksi vuotta ja petoksia ei huomattu ennenkuin hän karkasi.

Winnipeg, syysk. 12 p. — R. G. Larimer, jota vastaan vannottiin eilen vangitsemiskäsky on vielä vapaana, mutta poliisiviranomaiset odottavat joka hetki saavansa sanoman että hänet on vangittu jossain paikassa Yhdysvaltoja. Sil lä välin tehdyt laskut osoittavat hänen tehneen paljon enemmän kavalluksia kuin alussa otaksuttiinkaan. Vekseli ja maksuosotukset, joita hän antoi liikkeilleen ja yksityisille ovat enimmäkseen väärennettyjä. Kavalluksien summa, joka eilen arvioitiin viideksikymmeneksi tuhanneksi dollariksi, lasketaan nyt olevan seitsemänkymmentäviisituhatta dollaria. Tämän on hän petkuttanut Winnipegin väestöltä automobiilien kaupoissa, maksuosoituksilla ja velkavekseleillä y. m. keinoilla. Hän oli tässä kaupungissa noin kaksi vuotta.

Oli tavattoman rohkea petkuttaja.

Hämmästyttävin puoli Larimerin harjoittamassa petkutuksessa on se että kukaan ei huomannut kieryyttä enennkuin hän läksi karkuun. Hän maksoi korkoa monesta suuresta väärennetystä vekselistä, joiden omistajat eivät osanneet epäillä että ne olivat väärennettyjä ennenkuin tutkimus selvensi tuon seikan. Melkein joka ainoa henkilö, jonka kanssa hän oli kaupoissa joutui kärsimään vahinkoa hänen tähtensä. Hän myi automobiilin käteisellä rahalla ja oitis pisti sen numeron väärennettyyn vekseliin, jonka sitten lennätti pankkiin. Allekirjoituksissa hän ei matkinut kenenkään käsialaa; ne ovat yleensä hyvin kömpelöitä.

Sai paljon rahaa.

Larimer harjoitti täällä niin suurta laillistakin liikettä että hän olisi tuloillaan voinut elää tavallista komeammin ja maksaa kaikki huskunsa. Senvuoksi ihmetteivät petetyt ja velkamiehet mihin erityisiin tarkotuksiin hän lienee koonnut rahaa. He toivovat saavansa jonkun verran rahoistaan takaisin, mutta pakolainen jätti hyvin vähän myyntikelpoista omaisuutta.

Vaikka Larimer onkin viikon elellä viranomaisista joutuu hän melkein varmasti heidän käsiinsä. Hänellä on mukanaan vaimonsa ja niin paljon pakaasia y. m. vehkeitä viitoittamassa jälkeä että olisi kerrassaan ihme jos hän voisi välttää vangiksi joutumisen. Larimerin ja hänen vaimonsa tuntomerkit on ilmoitettu sähkösanomilla yli koko Amerikan mantereen ja salapoliisit etsivät häntä eräässä Yhdysvaltain kaupungista, jonne hän otaksuttavasti pakenee.

JAPANIN KEISARI LASKETTU "VIIMEISEEN LEPOON."

Kreivi Nogi ja hänen puolisonsa tehneet itsemurhan, siten osottaen suurusan hallitsijan kuolemat johdosta.

Tokio, syysk. 13 p. — Edesmenneen keisarin Mutsu Hiton hautajasseremonien lopussa, kreivi Nogi, Japanin sotaväen ylipäällikkö ja kreivitär Nogi tekivät itsemurhan.

Itsemurha, eli hari kari, on japanilaisten uskon mukaan, jota lännen tavat eivät ole vielä poistaneet, luonteeltaan patrioottinen teko, itsensä uhraaminen, jolla tulkitaan surua eli halua kuolla yhteisen hyvän puolesta.

Tokio, Japani, syysk. 13 p. — Toinen osa edesmenneen hallitsijan Mutsuhiton hautajasseremonioista oli tänä iltana, jolloin läkdettiin viemään arkkus, joka sisälsi entisen hallitsijan ruumiin Aoyamaan josta se viedään Monoyamaan lopullisesti haudattavaksi. Hautajaiset olivat juhallliset. Niihin otti osaa mitä kirjavin joukko. Hautajaissaatossa nähtiin vuosisatoja vanhoja japanilaisia kansallispukuja ja nykyaikaisia sotilaitten uniformuja. Keisarillisen kaartin osasto, ja kaikkien muiden armeijaosastojen edustajat ja 10,000 merisotilasta marssi ruumisarkun vierellä ja jälessä.

Canadan teollisuus tilastoa

Kymemnen vuoden ajalla on teollisuus kehittynyt huimaavasti. Vuosittain on perustettu noin neljäsataa viisikymmentä uutta tehdasta. — Pääoma keskittyy. — Suunnattomia summia kapitalisteille.

Ottawa, Ont., syysk. 13 p. — Viime vuonna kootut Canadan tehdastilastot ovat nyt valmistuneet ja niistä käy selville että kymmenen vuoden ajalla on lisääntynyt työpaikkojen luku 4,559; pääoman arvo $798,829,009; työssäolevien henkilöiden luku 175,108; työpalkat $127,274,301 ja tuotteiden arvo $683,722,157.

Seuraavat tilastotiedot antavat vertailevat numerot vuosille 1901 ja 1910: Työpaikkoja vuonna 1900 14,650; vuonna 1910, 19,209, joten lisäys on 31.12 prosenttia.

Pääoma vuonna 1900, $446,916,487; vuonna 1910, $1,245,745,496, lisäys 178.74 prosenttia.

Työläisiä vuonna 1900, 339,173; vuonna 1910, 514,287, lisäys 51.62 prosenttia.

Palkat vuonna 1900, 113,249,350; vuonna 1910, 240,523,651, lisäys 112.38 prosenttia.

Tuotteiden arvo vuonna 1900, 481,053,375; vuonna 1910, $1,164,775,523, lisäys 142.13 prosenttia.

Viimeisen kymmene nvuoden aalla on pääoma yhtämittaa keskittynyt s. o.: suurliikkeet ovat "nielleet" pikkuliikeitä, teollisuus on trustiutunut. Canadassa on nykyään 14 teollisuuslaitosta, jotka tuottavat tavaroita viiden miljoonan dollarin arvosta kukin, ja sata kolmekymmentä-kuusi laitosta, jotka tuottavat tavaroita 1—5 miljoonan dollarin arvosta vuosittain.

Enemmän kuin puolet Canadan tehtaista eli 7,992 on Ontariossa ja niiden vuotuinen tavaratuotanto tekee $578,763,118.

Viiden vuoden kuluessa, 1905—1910, on kolmen aavikkomaakunnan (Manitoban, Saskatchewan ja Albertan) tavaratuotanto lisääntynyt puolella.

Canadan tehtaissa kohosivat tuotantokustannukset raaka-aineet, y. m. vuoden 1910 kuluessa 601,140,765 dollariin. Kun tuo summa vähennetään tuotteiden arvon summasta jää siitä jälelle 563,634,767 lolaria, jotka menivät kapitalistien taskuun ansaitsematomina tuloina eli yliarvona.

TYOKANSA,

ainoa suomalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, paitsi ei sunnuntaina ja laillisina juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KONTTORI
316 Bay Street.
Postiosote:
Port Arthur, Box 516, Ont., Can.
Puhelimet:
Konttori 402 North.
Toimitus 402k North.

Toimittajat
M. Hahl L. Moilanen
Yrjö Mäkelä K. Alatalo.

Liikkeenhoitaja
(*Manager*)
John Oravainen

TILAUSHINNAT

Canadaan ja Yhdysvaltoihin:

Vuosi	$3.50
Puoli vuotta	1.75
Kolme kuukautta	1.00

Suomeen ja muuanne ulkomaille

Vuosi	$4.50
Puoli vuotta	2.25
Kolme kuukautta	1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosiilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. Ilmoituksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Nimenmuutosilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja 2 kertaa $1.50 — Avioliittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 2 kertaa (etusivulla $1.50, 2 kertaa $2.00). — Syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. 2 kertaa. — Kuoleman ilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 2 kertaa.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE

Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
The Finnish Publishing Company
— — *Limited* — —
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516.
Phones:
Office 402 North.
Editor 402k North.

Advertising rates: 25 cents for column inch Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

TYPOGRAPHICAL UNION LABEL PORT ARTHUR

— On ymmärrettävä, että politiikka, joka sallii harvojen omistaa koneiston, joilla kaikkien toisten ihmisten on työskenneltävä, tahi kärsittävä puutetta, pakottaa kaikki toiset kilpailemaan sen käytöstä. Ellei olisi enempi työläisiä kun mitä kapitalistit tarvitsevat, ei olisi myöskään sellaista kilpailua olemassa. Mutta täytyy olla olemassa enempi työläis. kuin mitä kapitalist. voivat käyttää. Se seikka, että kapitalistit tahtovat voittaa työläisten työstä, tekee työläiset kykenemättömiksi ostamaan takaisin ne hyödykkeet, jotka he ovat tehneet. Nykyisten olojen vallitessa kaupan täytyy olla aina pienempi kuin mitä on ihmisten luonnollinen hyödykkeiden tarve. Ja siitä saakka kun koneet ovat olleet käytännössä, jokainen työläinen on voinut tuottaa suuria tavaramääriä ja siitä välttämättömänä seuruksena on, että tarvitaan ainoastaan osa työläisistä tuottamaan hyödykkeitä, jotka voidaan myydä voittoa tuottavasti.

Kun on olemassa enempi työläisiä kuin työpaikkoja niin siitä seuraa, että työläiset ovat pakotettuja keskenään kilpailemaan työpaikoista. Ainoastaan osalle työläisiä on työtä yhtaikaa ja jokainen taistelee päästäkseen siihen osaan. Työttömänä olevat työläiset ovat aina halukkaita työskentelemään vaikka he eivät voisikaan saada palkkaa kuin ainoastaan sen verran, että se takaa heille kaikkiaan kurjimman elämän. Sentähden palkkojen suuruus riippuu elinkustannuksista. Jos elämänkustannukset ovat korkeat, ovat palkat myöskin korkeat. Jos elämänkustannukset ovat alkaiset, ovat palkatkin alhaiset. Missään tapauksessa ei työläisellä ole mitään jälellä sen jälestä kun hän on maksanut elämänsä ylläpidon.

ERINOMAINEN PUHUJA näyttää olevan Canadan työministeri Crothers. Hän on viimeisten parin kolmen kuukauden sisällä "puhunut" useampia kymmeniä kertoja ja — aina samat sanat, joita sitten kapitalistiset lehdet ovat yhä uudelleen julaisseet. Mutta siinähän sitä ministerismiehelle onkin tarpeeksi, kun jaksaa yhdenkin puheen opetella.

I. W. W. YRITTÄÄ YLEISLAKKOA.

William D. Haywood on ilmoittanut, että tämän kuun 30 p. Industrial Workers of World liitto julistaa lakon, toivomuksella, että se muodostuisi yleislakoksi ympäri Yhdysvaltain. Lakon tarkoituksena tulisi olemaan Ettorin ja Giovannittin puolustaminen.

Sikäli kun asiaa voipi näin ulkopuolelta arvostella I. W. W. liiton julistamasta lakosta ei voi syntyä mitään yleislakkoa. Sellaisen alunkin syntymiseen vaadittaisiin vähintäin Amerikan Federation of Labor liiton voima. Mutta kun nämä järjestöt I. W. W. ja A. F. of Labor ovat toisiansa vastustavalla kannalla, hyvin usein taistelevat keskenänsä katkerammin kuin kapitalismia vastaan, ei ole todennäköistä että A. F. of Labor ryhtyy kannattamaan I. W. W. liiton julistamaa lakkoa.

Mutta mitä itse asiaan Ettorin ja Giovannittin puolustamiseen tulee, siinä tietysti on merkityksensä pienilläkin suurlakoilla.

Trustit ja laissa säädetty minimipalkka.

Trusti on kapitalivallan ja sorron uusin muoto, yksityiskapitalistisen yhteiskuntatilan viimeinen luonnollinen kehitysmuoto.

Niinkuin Marx jo 1870-luvulla lausui silloisten taloustiedemiesten pilkkaamissa kirjoituksissaan, täytyy vapaan kilpailun eri pääomayritysten välillä itsestään johtaa siihen, että suuremmat liikeyritykset nielevät pienemmät. Puhe vapaasta kilpailusta, osoitti Marx, oli käyvä päivä päivältä yhä harhaanvieväksi. Ylipäätään ei voitaisi ylläpitää vapaata kilpailua yksityiskapitalistisessa yhteiskunnassa, jossa erilaisten perintöomaisuuksien pohjalla aloitetaan erilaisilla edellytyksillä. Myöskin jos kaksi yritystä omaisi yhtä kelvollisen johdon, täytyisi sen, jolla on suurempi pääoma, voittaa kilpailussa ja niin vähitellen niellä vastustajansa.

Viimeisten kolmenkymmenen vuoden kehitys on osoittanut Marxin olevan oikeassa. Vapaata kilpailua sen puhtaimmassa muodossa ei ole ollut koskaan käytännössä, mutta suurempi pääoma on kyllä niellyt pienempää siksi kunnes pääoma ja liikeyritykset alkavat olla nyt keskittyneinä muutamain harvain käsiin.

Pisimmälle on tuo keskittyminen mennyt teollisuushaaroissa, jotka nyt ovat trustiutuneet. Kuten tunnettua, eivät ne ole harvoja. Taloudellisessa eturintamassa tällä puolen Atlannin hallitsevat kaikkia suurempia teollisuushaaroja trustit ja muissakin enempi alkeellisella kehitystasolla olevissa maissa alkavat trustit käydä yhä lukuisemmiksi.

Tuo kehitys aiheuttaa kumouksellisen muutoksen taloudellisessa maailmassa, jonka vuoksi se pakoittaa eri puolueet tarkastamaan taloudellisia peruskatsantokantojaan.

Heikkenemättömiä kapitalistiharrastuksia edustavilla oikeistomiehillä on helppo suhtautua trustikysymykseen. Vaikeampi on sosialidemokratialle, jonka täytyy taistella trustien harjoittamaa häikäilemätöntä työehtojen kuristamista ja tavarainhintojen koroittamista vastaan, samaan aikaan kun sen täytyy myöntää teknillistaloudelliselta kannalta trustien merkitsevän edistystä. Mutta vaikeinta se on vapaamielisyyttä näytteleville porvareille. Onko heidän perinjuurin hävitettävä trustilaitos ja siten muserrettava itsensä toivottomassa taistelussa taloudellisten lakien säätämän kehityksen estämiseksi, vai onko heidän julkisesti julistettava periaatteettomuutensa ja hylättävä autuaaksitekevä vapaan kilpailun oppi, joka oli heidän uskonsa ydin ennenkuin se rupesi muuttumaan kelvottomaksi liikevälineeksi?

Työläisten taholta ei trusteja kohdella juuri lämpimämmin. Mikäli työläiset tulevat huomaamaan niiden valta-aseman ja häikäilemättömän esiintymisen, sikäli he ymmärtävät, että trusti ovat työväenluokan vapausliikkeen vaarallisimmat viholliset.

Ja kuitenkin on trustilla ansiopuolensakin! Se on järjestymättömän yksilöllisen tuotannon yleisen kehityksen pääte järjestyneeksi joukkotuotannoksi ja merkitsee sellaisena tuotannon kehityksen korkeampaa astetta. Trusti koettaa vähentää tuotantokustannuksia lakkauttamalla tarpeettomat tehtaat ja työpaikat sekä tahtoo välttää hyödytöntä voimankäyttöä ja "vapaan" kilpailun aiheuttamaa vahingollista pikkuyrittelijäin kilpailua — ja nämähän ovat sosialidemokratisenkin tuotantotavan toivomuksia.

Sosialidemokratit eivät niinmuodoin voi suhtautua ehdottomasti vihamielisesti trusteihin, vaan heidän täytyy koettaa edelleen kehittää sitä järjestymisperiaatetta, joka on saanut muotonsa trusteissa. Mutta samalla täytyy sosialidemokratien huolellisesti estää trusteja käyttämästä monopooliasemaansa työehtojen huonontamiseen ja tavaranhintojen nostamiseen.

Tavaranhintain korottamisen estäminen voi kyllä olla vaikea tehtävä, jos kuluttajia on työläs saada järjestymään; muuten pitäisi osuustoiminnan olla se mahti, jota käytetään estämään trustien hintainnostamispuuhia.

Olosuhteet työmarkkinoilla ovat tähän nähden suotuisammat. Työväenjärjestöt vastustavat huomattavassa määrässä trusteja, ja mikäli niiden voima ei riitä on valtiolla kyllä omia keinoja. Se voi määräämällä minimipalkan tehokkaasti suojella työläisiä.

Porvarillisella taholla on vissejä epäilyksiä sitä vastaan, että valtio puuttuu työmarkkinain säännöittelemiseen — sillä taholla vaaditaan, että markkinoilla tulee vallita "vapaus". Mutta nyt ovat trustit selvänä esimerkkinä siitä, että eivät markkinat enää ole "vapaat", ja vapaamieliseltäkin katsantokannalta olisi niinmuodoin luonnollista, että valtio säätää trusteille vastapainoksi minimipalkan.

Englannissa on alahuone ja hallitus periaatteessa hyväksynyt laissasäädetyn minimipalkan. Tämä asian periaatteellinen hyväksyminen johtaa ennen pitkää siihen, että laissa säädetty minimipalkka tulee käytännössäkin toteutetuksi. Ja kun Englanti on tehnyt alotteen, seuraavat toisetkin maat esimerkkiä.

Ontariosta.

SOUTH PORCUPINE.

Osastollamme oli varsinainen työkokous t. k. 8 p. Asioita olikin koko paljon, muun muassa keskusteltiin siitä, miten voitaisiin saada agitatsiooni vilkkaammaksi. Yksimielisesti päätettiin hommata kirjasto niillä rahoilla, jotka saimme syyskuun 2 päivän iltamasta. Keskusteltiin Charton s. s. osastolta tulleen keräyslistan johdosta, jossa pyydetään avustusta Oskari Mäelle. Listan, sillä rahoja kerätäkseen, otti vapaaehtoisesti J. Wuori. Hyväksyttiin osastomme yhteyteen perustetun voimistelu- ja urheiluseura "Ryskeen" säännöt.

Toveri J. Taipale pyysi eroa Työkansan kirjeenvaihtajan toimesta, joka hänelle myönnettiin ja tilalle valittiin Matti Ojanen.

Toveri Snellman on puhunut paikkakunnallamme viitenä iltana. Kolmena iltana täällä South Porcupinessa ja Pottsvillessä ja Timminksessä, kummassakin yhtenä iltana. Hän teki paljon raivaustyötä keskuudessamme, sillä pienellä oloajallaan mitä hän täällä oli. Ensiksikin perusti hän sosialistiosaston Timminkseen, johon liittyi heti 16 jäsentä. Yleisöä oli kylläkin puhetta kuulemassa noin 30 henkilöä, vaan kuin tuli kysymys osaston perustamisesta, niin useat lähti lontimaan ovesta ulos. Kyllä se sosialismi näkyy olevan kauhistus vielä monelle raatajalle, mitä se sitten onkaan kapitalisteille? 5 päivän iltana puhumatilaisuuden loputtua South Porcupinen union haalilla, otettiin keskustelun alaiseksi, mitenkä saataisiin yhteistoiminta vilkkaammaksi näitten osastojen kesken, sillä tähän asti on se ollut pelkkää persoonallista saivartelua. Jos toinen osasto on pyytänyt toista pitämään yhteiset iltamat tai kenttäjuhlat, niin heti on annettu ylpeä vastaus, että "me ei tarvita teitä emmekä tahdo teitä avustaa jos ette tule toimeen ilman meidän apuamme niin lopettakaa toimintanne." Kun toveri Snellman sai kuulla mihinkä ollaan menossa toiminnan kanssa puhui hän hyvin laajalti, teroittaen mieliin miten pitää toimia. Kuinka välttämätöntä on kulkea käsikädessä ei yksin suomalaiset keskuudessaan vaan kaikkien kansallisuuksien kesken. Sillä turhalla saivartelulla ei koskaan mitään voiteta. Samalla ehdotti, että valitaan viisihenkinen komitea jokaisesta osastosta, jotka tulevat toimimaan yhdessä kaikissa vaali asioissa y. m. Hän lupasi toimia niin, että englanninkielinen osasto valitsee myöskin keskuudestaan tällaisen komitean ja samaten uniot. Kaikki hyväksyi toveri Snellmanin ehdotuksen. South Porcupinen osastosta valittiin heti sellainen komitea, johon tulivat: J. Välimäki, B. Pederson, J. Taipale, D. Louhi ja M. Ojanen. Sunnuntaina 8 p. puhui toveri Snellman Pottsvillessä. Osanotto oli tähän puhumatilaisuuteen vilkkaampi kuin edellisiin syystä, että kaikki raatajat olivat vapaina. Täällä myöskin otettiin puheen loputtua samansuuntainen keskustelukysymys, kuin South Porcupinessakin. Valittiin puheenjohtaja joka kumminkaan ei ollut mistään merkityksestä, sillä jos yksi rupesi puhumaan niin silloin joka ainoa alkoi huutamaan niin että pieni kämppä, jossa kokousta pidettiin, oli pelkkänä äänimerenä. Uskon, että mahdoton oli kenenkään kuulla omaa puhettaan. Akkaväki etupäässä oli kunnostautunut hyvällä äänitorvella. Komitea tuli kuitenkin valituksi, joka tulee toimimaan yhteisesti näitten toisten osastojen valitsemain komiteoiden kanssa.

Maanantaina 9 päivänä lähti toveri Snellman Cobalttiin, josta hän varmaankin suuntaa matkansa Port Arthuriin. Toverit kaikkialla mihin kuulette Snellmanin saapuvan rientäkää joukolla häntä kuulemaan, sillä hän on mies, joka pystyy selvittämään mitä on sosialismi ja mitä se ei ole. Muistakaa nyt South Porcupinen, Pottsvillen ja Timminksin toverit että alamme toimia yhteisesti ja veljellisesti. Heittäkäämme pois tuo persoonallinen itsekkyys, sillä turhalla saivartelulla me emme pääse mihinkään.

Toveruudella

M. O—nen.

Lännelta.

DAHL, ALASKA.

Viime kuun 13 päivänä oli täällä vaalipäivä. Viidestä edokkaasta oli valittava paras mies itsekunkin äänikelpoisen äänestäjän joka oli kohta liika paljon semmoiselle henkilölle jolla ei ole varmaa kantaa eikä "partya" johon on kuuluva ja täällä harvaan asutuilla seuduilla kun ei kulkenut ketään viinan ja sikaarien kanssa ääniä kalastelemassa, joten siinäkin suhteessa jäi koko temppu kullekin itsensä harkittavaksi. Sosialisti kokelaan puolesta kulki kylläkin tämän Distrikin läpi mies noin viikkoa ennen vaalipäivää, pitäen puheen tälläkin paikkakunnalla, joka kesti noin 15 minuttia. Siinä lyhyessä ajassa koetti hän selvittää sitä miksi olisi niin tärkeätä saada sosialistinen edustaja kongressiin Alaskassa, että ainoastaan sillä keinoin on saavutettavissa työläisten oloissa parannuksia. Sanoi että koko Yhdysvaltain rikkaudet ovat jo siinä määrässä keskittyneet yksiin käsiin, että kaksi miestä New Yorkissa voipi seisauttaa joka pyörän Yhdysvalloissa millä minutilla hyvänsä, ja jollaisten painajaisten alta voi työläisjoukon pelastaa ainoastaan sosialismi. Ei ole koskaan ollut Alaskassa niin lähellä tulla sosialisti valituksi kongressiin kun oli näissä viime vaaleissa, ollen äänilaskun mukaan toinen mies sosialisti. Kuuluipa sellaisia jälkikaikuja, että s. ehdokas olisi saanut enemmänkin ääniä jos olisivat voineet luottaa häneen ja jonka tähden he koittivat tuota hyvää miestä James Wickershammiä puskea ylös (hän on luullakseni rooseveltiläisiä). Hän on jo kahdesti ennen tullut valituksi ja nyt tuli kolmannen kerran suurella äänten enemmistöllä ja pitäisi hänellä olla toistatuhatta ääntä enemmän kuin toisilla. Näyttää siltä kuin nämä alaskalaiset eivät kannattaisi mitään puoluetta erikoisesti, vain ainoastaan pitävät hyvänä sellaista miestä joka on sattunut oveluudellaan saamaan heidän huomionsa kiintymään itseensä, niinkuin tätä entistä ja samalla kertaa tulevaa edustajaammekin, joka on jo kolme kertaa runnannut itsenäisenä. Tälle rengille maksetaan palkkaa $8,000 vuodessa ja kestää se "jopi" hänellä 2 vuotta kerrallaan. Kansa hänet kylläkin tuohon virkaan valitsee, vaan kun hän sinne pääsee niin kansa ei ole enään isäntä hänen ylitsensä, vaan hän muuttuu isännäksi kansan ylitse. Ei taitaisi olla vallan helppoa saada hänet väliaikoina saarnailemaan köyhälistön "evankeliumia, vaikka olen varma että aikaa hänellä on paljon.

Kesä oli täällä keväimestä kuuma, vaan heinäkuun lopulla rupesi satelemaan ja sitten sitä on piisannut ja näyttää aina vain piisaavan ollen ilmatkin hyvin koleat.

Työnetsijöillä on ollut hyvin vaikea saada työpaikkaa, näyttäin siltä kun olisi ennen kaikki työt tehty valmiiksi ja nyt vain tarvitsee päältä katsella. Kyllähän täällä töitä tehdään vielä tulevaisuudessakin, vaan nykyisin on sellainen murrosaika eli miksi häntä osaisin nimittää, kun masiinoilla on ruvettu kaivamaan kultaa ylös, jota ennen on saanut sadat miehet kaivaa ja ansaita toimeentulonsa. Nuo suuret jättiläismasiinat tekevät kohta kaiken työn jota nimitetään "Redger-iksi muuttaen tuhansia jaardeja "gravelia" päivässä. Niitä oli jo ennestään täällä Nomessa ja ympäristössä noin kahdenkymmenenviiden vaiheille, tullen viisi viime kevännä. Nuo viimeksi tulleet on pantu ylös tänä kesänä ja ei niitä tarvitse olla kun 6 miestä itse kutakin käyttämässä. Täällä on siis lopetettu tuo tympäsevä lapiotyö ja nuo jättiläiset ruvenneet kääntämään nurin näitä jokipohjia. Tuosta kaikesta on johtunut se että miehiä on paljon työttömänä jopa joillakin leivästäkin puute. Tämä Dahl Creek kuuluu Koug-

---

Ympäriltä.

Voidaanko sosialismia runnata rahan voimalla? Sekin on kysymys, jota usein pohditaan. Ja näyttää se siltä kuin raha pelaisi koko suurta osaa sosialismin edistämisessä.

Ei tietystikään pidä niin ymmärtää että sosialismia voidaan ostotavarana käytäntöön asettaa, jos nyt olisikin varoja sellaiseen hulluun yritykseen. Sillä kaikissa tapauksissa niiden ihmisten jotka sosialismia yhteiskunnassa toimeenpanevat täytyy ymmärtää sosialismi yhteiskuntaoppina ja olla vakuutettuja sosialististen oppien oikeudesta, muuten ei voi oikein luottaa toimeenpannun sosialismin pysyväisyyteen. Ei siis sovi laskea, että se onnistuisi jos esim.

näinen vatsa tuntuu tyhmästäkin mukavammalta kuin tyhjyyttään kurisevat sisukset, niin siitä huolimatta ihmiset eivät näytä ollenkaan huolivan siitä hyvästä jonka edestä heidän ei ole tarvinnut taistella ja kärsiä. Lieneeköhän kristillisen sivistyksen saarnaaman kärsimysevankeliumin kasvattama verivaisto tai joku muu "jumalien" lahja, mutta tosiasia se vain on että köyhät ihmiset ikäänkuin pyrkivät kärsimään mahdollisimman paljon jokaisen — "hyvän" hinnaksi.

Kun meillä nyt siis on vankka usko siitä, että jokaisen asian edestä pitää oikeen kauan kärsiä, kauan ja vimmatusti tapella ja joukolla kuolla ennenkuin se asia on "hyvä asia", niin eipä siis ole rahalla suurta valtaa sosialismiin, siinä ymmärryksessä, että jo-

missä sitä ei ennestään ole. Että niin on, johtuu siitä, koska agitatsioni tarkoittaa ennen kaikkia nykyisten olojen selvittelemistä. — Vaikka oikeastaan tuntuu hullulta että ihmiset eivät tuntisi niitä oloja, joiden keskellä he joka päivä elävät, on se kuitenkin niin, että juuri niitä he eivät tunne. Mutta puhuttu ja kirjotettu agitatsioni tulee ja sanoo heille nämä olot ja sitte he havahtuvat, ja sitte alkaa tapelu j. n. e.

Jos ei ole rahaa ei saa agitatsionia; mitä enemmän rahaa sitä enemmän agitatsionia; siinä se on rahan suurvalta sosialismia rahalla palveltaessa. Esim. täällä Arthurissa on runnattu vuosikausia vain suomalaista sosialismia. Jo viisi vuotta sitte pistettiin täällä kokonainen kunnallisvirkailijain lista suomalaisia Joneja täyteen ja run-

ole niin kansainvälisiä, jotta canadalaiset työläiset (vaikka olisivat sosialistejakin) äänestäisivät itsellensä savolaisen hallituksen. Silloin minusta tuntui ihan hullulta sellainen sosialistipolitiikan runnaus, että suomalaiset vaikka vain agitatsionitarkoituksessa, "nähdäksemme kuinka suuri on itsetietoinen joukko" — pyrkivät hallitsemaan Port Arthurin kaupunkia, ja että härmäläinen agitatsionitarkoituksessa asetetaan Yhdysvaltain senaattorin virkaan. — Niin no, se tuntui minusta hullulta ja tuntuu vieläkin, mutta syynä siihen arthurilaisten suomalaisen sosialismin runnaukseen oli se, kun Arthurissa ei ole ollut englanninkielistä sosialismia. Syynä siihen ettei sitä ole ollut on ollut rahan puute. Suomalaisilla ei ole iittänyt varoja englanninkieliseen

tun mammonan puolustukseksi sanoa

•

Sitte toinen asia. Materialismi opettaa, että ainoastaan aineelliset siteet ovat pysyviä. Jos ihmiset johonkin liikkeeseen ovat kiinnitetty jo aineellisin sitein, sitä liikettä he puskevat eteenpäin kaikkien vastuksienkin läpi.

Työkansan liike on yksi sellainen, jolla on ollut paljon vastuksia ja voipi niitä vielä vastaisuudessakin olla, mutta liike on siitä huolimatta puskettava läpi. Oletteko te kaikki Canadan suomalaiset sosialistit kiintyneet tähän liikkeeseen aineellisin sitein? Tuskinpa vaan. Eiköhän niitä löytyne vielä huomattava määrä sellaisiakin, jotka ovat kiintyneet tähän liikkeeseen vain "siveellisillä" siteil-

ta pisneksestänsä pitäisi tästä Työkansan liikkeestä huolehtia.

Myöskin on tosiasia sekin tähän Työkansan liikkeeseen nähden, että ne, jotka ovat vähemmän liikettä aineellisesti kannattaneet he ovat liikkeeltä enimmän vaatineet; he ovat antaneet liikkeelle vain siveellistä kannatusta, mutta ankarasti vaatineet liikkeeltä aineellisia ehtoja vaativia tuloksia. Ei olisia paljon vaikka joskus vähän löisi kynsille sellaisia, jotka tahtovat niittää "hyvää lehden sisältöä, ison lehden, kannattavan liikkeen" ja muuta sellaista sieltä mihin he ovat kylväneet vain siveellistä kannatusta.

Muistakaapas siis erittäinkin osastot, että aineellisin sitein sitä on liitettävä Työkansan liikkeeseen ja lujanpuoleisesti.

Sellainen pitäisi olla kokonaan

kansaan jostakin ja vihapäissänne kieltäneet kaiken yhteytenne Työkansan kanssa. Ehkä olette ottaneet menettelytapaesimerkkiä Wyomingin Gunnin osastosta, joka kielsi kannatuksensa Toverilta sentähden, kun toveria ei muutettu Portlandiin, vaikka itse gunnilaiset sitä nimenomaan tahtoivat.

Jos teillä pottsvilleläiset on kaunaa Työkansaa kohtaan, purkakaa se ulos, se helpottaa sydäntä ja keventää mieltä, ja sitte alkakaa panna dollareita Työkansan liikkeeseen — se helpottaa vielä enemmän teidän mahdollista karsauttanne ja saattaa teidän katselemaan Työkansan liikettä toisin mielin kuin ennen. Mitenkään ei voida sallia jäävän korvaamatta sen vahingon, jonka pottsvilleläiset aiheuttivat olemalla poissa porcupineläisten Työkans. hyväk-

Vuosi $3.50
Puoli vuotta 1.75
Kolme kuukautta 1.00

Suomeen ja muuanne ulkomaille
Vuosi $4.50
Puoli vuotta 2.25
Kolme kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosiilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. Ilmoituksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Nimenmuutosilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja 2 kertaa $1.50 — Avioliittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 2 kertaa (etusivulla $1.50, 2 kertaa $2.00). — Syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. 2 kertaa. — Kuoleman ilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 2 kertaa.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)
the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
The Finnish Publishing Company
— — *Limited* — —
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516.
'Phones:
Office 402 North.
Editor 402k North.

Advertising rates: 25 cents for column inch Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

— On ymmärrettävä, että politiikka, joka sallii harvojen omistaa koneiston, joilla kaikkien toisten ihmisten on työskenneltävä, tahi kärsittävä puutetta, pakottaa kaikki toiset kilpailemaan sen käytöstä. Ellei olisi enempi työläisiä kun mitä kapitalistit tarvitsevat, ei olisi myöskään sellaista kilpailua olemassa. Mutta täytyy olla olemassa enempi työläis. kuin mitä kapitalist. voivat käyttää. Se seikka, että kapitalistit tahtovat voittaa työläisten työstä, tekee työläiset kykenemättömiksi ostamaan takaisin ne hyödykkeet, jotka he ovat tehneet. Nykyisten o-

kainen taistelee päästäkseen siihen osaan. Työttömänä olevat työläiset ovat aina halukkaita työskentelemään vaikka he eivät voisikaan saada palkkaa kuin ainoastaan sen verran, että se takaa heille kaikkiaan kurjimman elämän. Sentähden palkkojen suuruus riippuu elinkustannuksista. Jos elämänkustannukset ovat korkeat, ovat palkat myöskin korkeat. Jos elämänkustannukset ovat alkaiset, ovat palkatkin alhaiset. Missään tapauksessa ei työläisellä ole mitään jälellä sen jälestä kun hän on maksanut elämänsä ylläpidon.

ERINOMAINEN PUHUJA

näyttää olevan Canadan työministeri Crothers. Hän on viimeisten parin kolmen kuukauden sisällä "puhunut" useampia kymmeniä kertoja ja — aina samat sanat, joita sitten kapitalistiset lehdet ovat yhä uudelleen julaisseet. Mutta siinähän sitä ministerismiehelle onkin tarpeeksi, kun jaksaa yhdenkin puheen opetella.

I. W. W. YRITTÄÄ YLEISLAKKOA.

William D. Haywood on ilmoittanut, että tämän kuun 30 p. Industrial Workers of World liitto julistaa lakon, toivomuksella, että se muodostuisi yleislakoksi ympäri Yhdysvaltain. Lakon tarkoituksena tulisi olemaan Ettorin ja Giovannittin puolustaminen.

Sikäli kun asiaa voipi näin ulkopuolelta arvostella I. W. W. liiton julistamasta lakosta ei voi syntyä mitään yleislakkoa. Sellaisen alunkin syntymiseen vaadittaisiin vähintäin Amerikan Federation of Labor liiton voima. Mutta kun nämä järjestöt I. W. W. ja A. F. of Labor ovat toisiansa vastustavalla kannalla, hyvin usein taistelevat keskenänsä katkerammin kuin kapitalismia vastaan, ei ole todennäköistä että A. F. of Labor ryhtyy kannattamaan I. W. W. liiton julistamaa lakkoa.

Mutta mitä itse asiaan Ettorin ja Giovannittin puolustamiseen tulee, siinä tietysti on merkityksensä pienilläkin suurlakoilla.

paasta kilpailusta, osoitti Marx, oli käyvä päivä päivältä yhä harhaanvieväksi. Ylipäätään ei voitaisi ylläpitää vapaata kilpailua yksityiskapitalistisessa yhteiskunnassa, jossa erilaisten perintöomaisuuksien pohjalla aloitetaan erilaisilla edellytyksillä. Myöskin jos kaksi yritystä omaisi yhtä kelvollisen johdon, täytyisi sen, jolla on suurempi pääoma, voittaa kilpailussa ja niin vähitellen niellä vastustajansa.

Viimeisten kolmenkymmenen vuoden kehitys on osoittanut Marxin olevan oikeassa. Vapaata kilpailua sen puhtaimmassa muodossa ei ole ollut koskaan käytännössä, mutta suurempi pääoma on kyllä niellyt pienempää siksi kunnes pääoma ja liikeyritykset alkavat olla nyt keskittyneinä muutamain harvain käsiin.

Pisimmälle on tuo keskittyminen mennyt teollisuushaaroissa, jotka nyt ovat trustiutuneet. Kuten tunnettua, eivät ne ole harvoja. Taloudellisessa eturintamassa tällä puolen Atlannin hallitsevat kaikkia suurempia teollisuushaaroja trustit ja muissakin enempi alkeellisella kehitystasolla olevissa maissa alkavat trustit käydä yhä lukuisemmiksi.

Tuo kehitys aiheuttaa kumouksellisen muutoksen taloudellisessa maailmassa, jonka vuoksi se pakoittaa eri puolueet tarkastamaan taloudellisia peruskatsantokantojaan.

Heikkenemättömiä kapitalistiharrastuksia edustavilla oikeistomiehillä on helppo suhtautua trustikysymykseen. Vaikeampi on sosialidemokratialle, jonka täytyy taistella trustien harjoittamaa häikäilemätöntä työehtojen kuristamista ja tavarainhintojen koroittamista vastaan, samaan aikaan kun sen täytyy myöntää teknillistaloudelliselta kannalta trustien merkitsevän edistystä. Mutta vaikeinta se on vapaamielisyyttä näytteleville porvareille. Onko heidän perinjuurin hävitettävä trustilaitos ja siten muserrettava itsensä toivottomassa taistelussa taloudellisten lakien säätämän kehityksen estämiseksi, vai onko heidän julkisesti julistettava periaatteettomuutensa ja hylättävä autuaaksitekevä vapaan kilpailun oppi,

taa vähentää tuotantokustannuksia lakkauttamalla tarpeettomat tehtaat ja työpaikat sekä tahtoo välttää hyödytöntä voimankäyttöä ja "vapaan" kilpailun aiheuttamaa vahingollista pikkuyrittelijäin kilpailua — ja nämähän ovat sosialidemokratisenkin tuotantotavan toivomuksia.

Sosialidemokratit eivät niinmuodoin voi suhtautua ehdottomasti vihamielisesti trusteihin, vaan heidän täytyy koettaa edelleen kehittää sitä järjestymisperiaatetta, joka on saanut muotonsa trusteissa. Mutta samalla täytyy sosialidemokratien huolellisesti estää trusteja käyttämästä monopoliasemaansa työehtojen huonontamiseen ja tavaranhintojen nostamiseen.

Tavaranhintain korottamisen estäminen voi kyllä olla vaikea tehtävä, jos kuluttajia on työläs saada järjestymään; muuten pitäisi osuustoiminnan olla se mahti, jota käytetään estämään trustien hintainnostamispuuhia.

Olosuhteet työmarkkinoilla ovat tähän nähden suotuisammat. Työväenjärjestöt vastustavat huomattavassa määrässä trusteja, ja mikäli niiden voima ei riitä on valtiolla kyllä omia keinoja. Se voi määräämällä minimipalkan tehokkaasti suojella työläisiä.

Porvarillisella taholla on vissejä epäilyksiä sitä vastaan, että valtio puuttuu työmarkkinain säännöittelemiseen — sillä taholla vaaditaan, että markkinoilla tulee vallita "vapaus". Mutta nyt ovat trustit selvänä esimerkkinä siitä, että eivät markkinat enää ole "vapaat", ja vapaamieliseltäkin katsantokannalta olisi niinmuodoin luonnollista, että valtio säätää trusteille vastapainoksi minimipalkan.

Englannissa on alahuone ja hallitus periaatteessa hyväksynyt laissasäädetyn minimipalkan. Tämä asian periaatteellinen hyväksyminen johtaa ennen pitkää siihen, että laissa säädetty minimipalkka tulee käytännössäkin toteutetuksi. Ja kun Englanti on tehnyt alotteen, seuraavat toisetkin maat esimerkkiä.

keratakseen, otti vapaaehtoisesti J. Wuori. Hyväksyttiin osastomme yhteyteen perustetun voimistelu- ja urheiluseura "Ryskeen" säännöt.

Toveri J. Taipale pyysi eroa Työkansan kirjeenvaihtajan toimesta, joka hänelle myönnettiin ja tilalle valittiin Matti Ojanen.

Toveri Snellman on puhunut paikkakunnallamme viitenä iltana. Kolmena iltana täällä South Porcupinessa ja Pottsvillessä ja Timminksessä, kummassakin yhtenä iltana. Hän teki paljon raivaustyötä keskuudessamme, sillä pienellä oloajallaan mitä hän täällä oli. Ensiksikin perusti hän sosialistiosaston Timminkseen, johon liittyi heti 16 jäsentä. Yleisöä oli kylläkin puhetta kuulemassa noin 30 henkilöä, vaan kuin tuli kysymys osaston perustamisesta, niin useat lähti lontimaan ovesta ulos. Kyllä se sosialismi näkyy olevan kauhistus vielä monelle raatajalle, mitä se sitten onkaan kapitalisteille? 5 päivän iltana puhumatilaisuuden loputtua South Porcupinen union haalilla, otettiin keskustelun alaiseksi, mitenkä saataisiin yhteistoiminta vilkkaammaksi näitten osastojen kesken, sillä tähän asti on se ollut pelkkää persoonallista saivartelua. Jos toinen osasto on pyytänyt toista pitämään yhteiset iltamat tai kenttäjuhlat, niin heti on annettu ylpeä vastaus, että "me ei tarvita teitä emmekä tahdo teitä avustaa jos ette tule toimeen ilman meidän apuamme niin lopettakaa toimintanne." Kun toveri Snellman sai kuulla mihinkä ollaan menossa toiminnan kanssa puhui hän hyvin laajalti, teroittaen mieliin miten pitää toimia. Kuinka välttämätöntä on kulkea käsikädessä ei yksin suomalaiset keskuudessaan vaan kaikkien kansallisuuksien kesken. Sillä turhalla saivartelulla ei koskaan mitään voiteta. Samalla ehdotti, että valitaan viisihenkinen komitea jokaisesta osastosta, jotka tulevat toimimaan yhdessä kaikissa vaali asioissa y. m. Hän lupasi toimia niin, että englanninkielinen osasto valitsee myöskin keskuudestaan tällaisen komitean ja samaten uniot. Kaikki hyväksyi toveri Snellmanin ehdotuksen. South Porcupinen osas-

oli pelkkänä äänimerenä. Uskon, että mahdoton oli kenenkään kuulla omaa puhettaan. Akkaväki etupäässä oli kunnostautunut hyvällä äänitorvella. Komitea tuli kuitenkin valituksi, joka tulee toimimaan yhteisesti näitten toisten osastojen valitsemain komiteoiden kanssa.

Maanantaina 9 päivänä lähti toveri Snellman Cobalttiin, josta hän varmaankin suuntaa matkansa Port Arthuriin. Toverit kaikkialla mihin kuulette Snellmanin saapuvan rientäkää joukolla häntä kuulemaan, sillä hän on mies, joka pystyy selvittämään mitä on sosialismi ja mitä se ei ole. Muistakaa nyt South Porcupinen, Pottsvillen ja Timminksin toverit että alamme toimia yhteisesti ja veljellisesti. Heittäkäämme pois tuo persoonallinen itsekkyys, sillä turhalla saivartelulla me emme pääse mihinkään.

Toveruudella
M. O—nen.

Länneltä.

DAHL, ALASKA.

Viime kuun 13 päivänä oli täällä vaalipäivä. Viidestä edokkaasta oli valittava paras mies itsekunkin äänikelpoisen äänestäjän joka oli kohta liika paljon semmoiselle henkilölle jolla ei ole varmaa kantaa eikä "partya" johon on kuuluva ja täällä harvaan asutuilla seuduilla kun ei kulkenut ketään viinan ja sikaarien kanssa ääniä kalastelemassa, joten siinäkin suhteessa jäi koko temppu kullekin itsensä harkittavaksi. Sosialisti kokelaan puolesta kulki kylläkin tämän Distrikin läpi mies noin viikkoa ennen vaalipäivää, pitäen puheen tälläkin paikkakunnalla, joka kesti noin 15 minuttia. Siinä lyhyessä ajassa koetti hän selvittää sitä miksi olisi niin tärkeätä saada sosialistinen edustaja kongressiin Alaskassa, että ainoastaan sillä keinoin on saavutettavissa työläisten oloissa parannuksia. Sanoi että koko Yhdysvaltain rikkaudet ovat jo siinä määrässä keskittyneet yksiin käsiin, että kaksi miestä New Yorkissa voipi seisauttaa joka pyörän Yhdysvalloissa millä minutilla hy-

ja pitäisi hänellä olla toistatuhatta ääntä enemmän kuin toisilla. Näyttää siltä kuin nämä alaskalaiset eivät kannattaisi mitään puoluetta erikoisesti, vain ainoastaan pitävät hyvänä sellaista miestä joka on sattunut oveluudellaan saamaan heidän huomionsa kiintymään itseensä, niinkuin tätä entistä ja samalla kertaa tulevaa edustajaammekin, joka on jo kolme kertaa runnannut itsenäisenä. Tälle rengille maksetaan palkkaa $8,000 vuodessa ja kestää se "jopi" hänellä 2 vuotta kerrallaan. Kansa hänet kylläkin tuohon virkaan valitsee, vaan kun hän sinne pääsee niin kansa ei ole enään isäntä hänen ylitsensä, vaan hän muuttuu isännäksi kansan ylitse. Ei taitaisi olla vallan helppoa saada hänet väliaikoina saarnailemaan köyhälistön "evankeliumia, vaikka olen varma että aikaa hänellä on paljon.

Kesä oli täällä keväimestä kuuma, vaan heinäkuun lopulla rupesi satelemaan ja sitten sitä on piisannut ja näyttää aina vain piisaavan ollen ilmatkin hyvin koleat.

Työnetsijöillä on ollut hyvin vaikea saada työpaikkaa, näyttäin siltä kun olisi ennen kaikki työt tehty valmiiksi ja nyt vain tarvitsee päältä katsella. Kyllähän täällä töitä tehdään vielä tulevaisuudessakin, vaan nykyisin on sellainen murrosaika eli miksi häntä osaisin nimittää, kun masiinoilla on ruvettu kaivamaan kultaa ylös, jota ennen on saanut sadat miehet kaivaa ja ansaita toimeentulonsa. Nuo suuret jättiläismasiinat tekevät kohta kaiken työn jota nimitetään "Redger-iksi muuttaen tuhansia jaardeja "gravelia" päivässä. Niitä oli jo ennestään täällä Nomessa ja ympäristössä noin kahdenkymmenenviiden vaiheille, tullen viisi viime kevännä. Nuo viimeksi tulleet on pantu ylös tänä kesänä ja ei niitä tarvitse olla kun 6 miestä itse kutakin käyttämässä. Täällä on siis lopetettu tuo tympäsevä lapiotyö ja nuo jättiläiset ruvenneet kääntämään nurin näitä jokipohjia. Tuosta kaikesta on johtunut se että miehiä on paljon työttömänä jopa joillakin leivästäkin puute. Tämä Dahl Creek kuuluu Koug-

Ympäriltä.

Voidaanko sosialismia runnata rahan voimalla? Sekin on kysymys, jota usein pohditaan. Ja näyttää se siltä kuin raha pelaisi koko suurta osaa sosialismin edistämisessä.

Ei tietystikään pidä niin ymmärtää että sosialismia voidaan ostotavarana käytäntöön asettaa, jos nyt olisikin varoja sellaiseen hulluun yritykseen. Sillä kaikissa tapauksissa niiden ihmisten jotka sosialismia yhteiskunnassa toimeenpanevat täytyy ymmärtää sosialismi yhteiskuntaoppina ja olla vakuutettuja sosialististen oppien oikeudesta, muuten ei voi oikein luottaa toimeenpanun sosialismin pysyväisyyteen. Ei siis sovi laskea, että se onnistuisi jos esim. Rockefeller innostuisi rahoillansa yht'äkkiä laittamaan valmiin sosialistisen yhteiskunnan ja sitten kutsuisi sinne jäseniksi ihmisiä, jotka "henkeen ja vereen asti" tappelevat viimeisenkin nikkelinsä yksityisomistuksen puolesta ja ovat kokonaan vieraita sosialistiselle, aatemailmalle. Sellainen, suorastaan rahalla ostettu sosialistinen yhteiskunta voiki ehkä pysyä "pystyssä" ankaran diktaattorivallan avulla; siitä tulisi korkeintaan sosialistinen orjavaltio eikä mitään muuta. Vaikka on totta että hyvä maistuu itsetiedottomankin ihmisen suussa ja täysinäinen vatsa tuntuu tyhmästäkin mukavammalta kuin tyhjyyttään kurisevat sisukset, niin siitä huolimatta ihmiset eivät näytä ollenkaan huolivan siitä hyvästä jonka edestä heidän ei ole tarvinnut taistella ja kärsiä. Lieneeköhän kristillisen sivistyksen saarnaaman kärsimysevankeliumin kasvattama verivaisto tai joku muu "jumalien" lahja, mutta tosiasia se vain on että köyhät ihmiset ikäänkuin pyrkivät kärsimään mahdollisimman paljon jokaisen — "hyvän" hinnaksi.

Kun meillä nyt siis on vankka usko siitä, että jokaisen asian edestä pitää oikeen kauan kärsiä, kauan ja vimmatusti tapella ja joukolla kuolla ennenkuin se asia on "hyvä asia", niin eipä siis ole rahalla suurta valtaa sosialismiin, siinä ymmärryksessä, että joku miljoona mies tulisi ja laittaisi meille lahjaksi sosialistisen yhteiskunnan. Siinähän se Fourierinkin suuri ihanne-erehdys oli — ensiksi siinä että ollenkaan rupesi odottamaan sellaista ihannemiljoneeria, sillä niitä tulee maailmaan melkein yhtä harvaan kuin Kristuksia, ja toiseksi erehdys oli siinä kun hän uskoi sellaisen itse asiassa lahjaksi saadun onnelan menestymiseen.

Mutta agitatsionityön toimeenpanijana raha kyllä näyttelee suurta osaa; sillä saapi sosialismin harrastusta sinnekin (kapitalistisella kehitysasteella olevissa maissa) missä sitä ei ennestään ole. Että niin on, johtuu siitä, koska agitatsioni tarkoittaa ennen kaikkia nykyisten olojen selvittelemistä. — Vaikka oikeastaan tuntuu hullulta että ihmiset eivät tuntisi niitä oloja, joiden keskellä he joka päivä elävät, on se kuitenkin niin, että juuri niitä he eivät tunne. Mutta puhuttu ja kirjotettu agitatsioni tulee ja sanoo heille nämä olot ja sitte he havahtuvat, ja sitte alkaa tapelu j. n. e.

Jos ei ole rahaa ei saa agitatsionia; mitä enemmän rahaa sitä enemmän agitatsionia; siinä se on rahan suurvalta sosialismia rahalla palveltaessa. Esim. täällä Arthurissa on runnattu vuosikausia vain suomalaista sosialismia. Jo viisi vuotta sitte pistettiin täällä kokonainen kunnallisvirkailijain lista suomalaisia Joneja täyteen ja runnattiin täydellä höyryllä — ja saatiin muistaakseni 46 korkeimmaksi äänimääräksi. Senkin perästä on melkein joka vuosi runnattu suomalaisen sosialismin ehdokkailla ja saatu äänimääräkin on kohonnut jo parinsadan paikoille. Mutta sitte välillä kerran sattui sellainen "erehdys" että se [illegible] yksi toiskielinen ehdokas myöskin ja hän tuli valituksi virkaan, mutta suomalaisen sosialismin ehdokas jäi silläkin kertaa virkaa vaille. Silloin se taisi ollakin kuin minä ensikerran vakavasti järkeilin että: — Vaikka sosialismi onkin kansainvälistä, niin ihmiset eivät ole niin kansainvälisiä, jotta canadalaiset työläiset (vaikka olisivat sosialistejakin) äänestäisivät itsellensä savolaisen hallituksen. Silloin minusta tuntui ihan hullulta sellainen sosialistipolitiikan runnaus, että suomalaiset vaikka vain agitatsionitarkoituksessa, "nähdäksemme kuinka suuri on itsetietoinen joukko" — pyrkivät hallitsemaan Port Arthurin kaupunkia, ja että härmäläinen agitatsionitarkoituksessa asetetaan Yhdysvaltain senaattorin virkaan. — Niin no, se tuntui minusta hullulta ja tuntuu vieläkin, mutta syynä siihen arthurilaisten suomalaisen sosialismin runnaukseen oli se, kun Arthurissa ei ole ollut englanninkielistä sosialismia. Syynä siihen ettei sitä ole ollut on ollut rahan puute. Suomalaisilla ei ole riittänyt varoja englanninkieliseen agitatsioniin, ja kun paikkakunnalla ei ole ollut englanninkielistä osastoa, niin kukapa olisi englanninkielisille agitatsionia harjoittanut. Mutta sitte viime talvena rikastuttiin niin paljon että arveltiin voitavan uhrata joku sata taalanen englannikieliseen agitatsioniin. Nyt on saarnautettu englannikielistä sosialismia muutamia kuukausia, ja se on osottanut että kyllä englannikielisetkin rupeavat sitä käsittämään, kun he ensin kuulevat. Jos vain olisi enempi dollareita pannan agitatsioniin, niin hyvää jälkeä se näkyisi tekevän. — Se mun vain pitikin halveksitun mammonan puolustukseksi sanoa

•

Sitte toinen asia. Materialismi opettaa, että ainoastaan aineelliset siteet ovat pysyviä. Jos ihmiset johonkin liikkeeseen ovat kiinnitetty jo aineellisin sitein, sitä liikettä he puskevat eteenpäin kaikkien vastuksienkin läpi.

Työkansan liike on yksi sellainen, jolla on ollut paljon vastuksia ja voipi niitä vielä vastaisuudessakin olla, mutta liike on siitä huolimatta puskettava läpi. Olettenko te kaikki Canadan suomalaiset sosialistit kiintyneet tähän liikkeeseen aineellisin sitein? Tuskinpa vaan. Eiköhän niitä löytyne vielä huomattava määrä sellaisiakin, jotka ovat kiintyneet tähän liikkeeseen vain "siveellisillä" siteillä. Ja onhan tunnettua kuinka helposti siveelliset nykymaailmassa höltyvät, ainahan sitä saarnataan kuinka kapitalistinen järjestelmä murskaa siveellisiä siteitä. Minusta näyttää siltä että niin hyvin tämä Työkansan liike kuin sosialistinen liike yleensäkin menestyisivät pois tiehensä vaikka "siveellistä" kannatusta ei olisi ollenkaan, kun vain olisi aineellista kannatusta riittämään asti.

Se on ilmeinen tosiasia että siveellisen kannatuksen antaja ei milloinkaan huolehdi liikkeestä niinkuin se olisi hänen oma liikkeensä, mutta juuri niinkuin omasta pisneksestänsä pitäisi tästä Työkansan liikkeestä huolehtia.

Myöskin on tosiasia sekin tähän Työkansan liikkeeseen nähden, että ne, jotka ovat vähemmän liikettä aineellisesti kannattaneet he ovat liikkeeltä enimmän vaatineet; he ovat antaneet liikkeelle vain siveellistä kannatusta, mutta ankarasti vaatineet liikkeeltä aineellisia ehtoja vaativia tuloksia. Ei olisia paljon vaikka joskus vähän löisi kynsille sellaisia, jotka tahtovat niittää "hyvää lehden sisältöä, ison lehden, kannattavan liikkeen" ja muuta sellaista sieltä mihin he ovat kylväneet vain siveellistä kannatusta.

Muistakaapas siis erittäinkin osastot, että aineellisin sitein sitä on liitytettävä Työkansan liikkeeseen ja lujanpuoleisesti.

Sellainen pitäisi olla kokonaan kuulumatonta kuin esim. Porcupinen kirjeenvaihtaja kertoo, että Pottsvillen toverit eivät ryhtynet heidän kanssansa viettämään työn päivän juhlia sentähden koska siitä olisi pitänyt tulot luovuttaa Työkansalle. Jos asia on kuten kirjeenvaihtaja kertoo, kysyn minä pottsvilleläisiltä kavereilta: mitäs ja ketäs työ olette olevinanne? Te purjehditte sosialismin lipulla ja olette Canadassa, mutta teidän sosialismiinne ei mahdu ainoan Canadan suomalaisen sosialistisen lehden ja ainoan canadalaisen sosialistisen päivälehden avustamikieltäneet kaiken yhteytenne Työkansaan jostakin ja vihapäissänne kieltäneet kaiken yhteytenne Työkansan kanssa. Ehkä olette ottaneet menettelytapaesimerkkiä Wyomingin Gunnin osastosta, joka kielsi kannatuksensa Toverilta sentähden, kun toveria ei muutettu Portlandiin, vaikka itse gunnilaiset sitä nimenomaan tahtoivat.

Jos teillä pottsvilleläiset on kaunaa Työkansaa kohtaan, purkakaa se ulos, se helpottaa sydäntä ja keventää mieltä, ja sitte alkakaa panna dollareita Työkansan liikkeeseen — se helpottaa vielä enemmän teidän mahdollista karsauttanne ja saattaa teidän katselemaan Työkansan liikettä toisin mielin kuin ennen. Mitenkään ei voida sallia jäävän korvaamatta sen vahingon, jonka pottsvilleläiset aiheuttivat olemalla poissa porcupineläisten Työkans. hyväksi toimeenpanemista juhlista. Työkansan liikkeellä ei ole varaa sellaisiin menetyksiin. Eikä tätä vahinkoa ole velvolliset maksamaan kutkaan muut kuin itse pottsvilleläiset. Koettakaa siis suorittaa mahdollisimman pian Työkansalle tuottamanne tappio. Tai jos rahoja ei rupea hetimiten kuulumaan täytyy minun tulla niitä sieltä Pottsvillestä hakemaan, jossa tapauksessa saatte maksaa vähintäin viisikymmentä dollaria lisäkustannuksia matkakuluista.

Hiijoppi Rotilainen.

Toverit, kannatatteko säästöillänne meitä kiristäviä kapitalisteja?

Te olette Työkansasta nähneet, että sitä mukaan kuin Työkansa voimistuu tehokkaammaksi köyhälistön taisteluaseeksi, kapitalistit alkavat kiristää Työkansan liikettä missä heillä vain on tilaisuutta sellaiseen. — Se merkitsee, että meiltä kielletään luotto kapitalistien luottolaitoksista silloin kuin me sattuisimme tilapäisesti luottoa tarvitsemaan.

Pitääkö meidän olla heidän luottonsa vaivaisia?

Kymmenet ja sadat toverit säilyttävät pikkusäästöjänsä työväenliikkeitä kiristävien kapitalistien pankeissa. Eikö ole johdonmukaisempaa, että nuo varat lainataan Työkansan liikkeelle. Työkansa ottaa lainoja kolmenkymmenen päivän ylössanomisen perästä takaisin maksettaviksi. Me maksamme lainoista korkoa kuuteen prosenttiin asti.

Rahanne ovat Työkansan liikkeessä yhtä varmassa paikassa kuin missä muualla tahansa.

Alkää auttako rahoillanne työväenliikkeitä kiristäviä kapitalisteja, vaan sijoittakaa rahanne omaan liikkeeseenne.

Lainoja voipi lähettää kirjeellisestikin. — Työkansa, Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

---

ruk mining District'iin, tässä valmistui ensimäinen "Redger" 7 päivä heinäkuuta, joka alkoi mullistamaan Kougruk joki pohjaa ylösalasin. Se on öljyllä lämmitettävä. Parasta-aikaa puuhataan kaksi nutta laitettavaksi ensi kesäksi, joista toinen komppania tulee Pariisista. Ranskasta saapui tänne juuri maiden tarkastajat, ja toinen komppania amerikalaisia, jossa etumies on Nomen asukas. Tämän tyylisillä koneilla on kullan huuhtominen havaittu tulevan kaikista halvimmaksi. Hydralic on toinen hyvä laitos kanssa, vaan ne eivät ole onnistuneet täällä vielä, lukuunottamatta joitakin; sillä pitkät ojat joilla pitää vettä kulettaa mäen laitoja ylös, josta saadaan painovettä maksaa liika paljon. Näyttää siltä että sen sorttinen kullan peseminen joutuu kohta muinaismuistoon, sillä täällä on tuhlattu idän rahamiesten rahoja miljoonia dollareita ja niistä yksi toisensa perästä keikahtanut ja pakkohuutokauppa loppunäytöksen suorittanut. Tälle Kougarukin rautatielle kävi kumminkin kaikesta hullummasti; se myytiin kuvermentin veroista. Nykyisin tehdään siinä liikettä koirilla ajamalla, joilla on pieni "flat-kaara" perässä, jolla he kulettavat rahtitavarata ja joskus matkustajiakin.

Lopetan tämän tällä kerralla koska en tiedä täällä tapahtuneen mitään erityistä huomiota ansaitsevaa. Jään siihen toivoon tällä kertaa että ensivaaleissa tullaan Alaskasta lähettämään sosialisti kongressiin!

T—la.

Yleisiä Uutisia.

Canadan kapitalistit kauhuissaan.

(Jatkoa 1:ltä sivulta.)

D. T. and L. liiton kongressi ahkerassa työssä.

Guelph, Ont., syysk. 12 p. — Dominion Trades and Labor liiton kongressi edelleen ahkerasti ja harkitsevasti keskustelee tärkeistä asioista ja tekee hyviä päätöksiä. Varsinaisen komitean ja kokoustyön vaihteeksi on usein saatu kuulla tervehdyksiä ja terveellisiä mielipiteiden vaihtoa. Keir Harlie, lähtiessään kongressin istunnoista lausui vakavia sanoja edustajille ja heidän kautta Canadan järjestyneelle työväelle.

"Minä onnittelen mitä sydämellisimmästi Canadan palkkaorjia siitä että he ovat nopeasti edistyneet ylivoimaisista vastuksista huolimatta. Jos te sa-

lasvarustushulluttelua vastaan. Jos Canada varustaa laivaston, on se valmistamassa tietä sodalle, hän sanoi. Hän sanoi että työväen edustajat Englannin parlamentissa vastustavat jokaista laivastolle ja armeijalle myönnettyä shillingiä ja kehotti täkäläistäkin työväkeä vastustamaan sotilasraivoa kaikilla mahdollisilla keinoilla.

Virkailijain valinta.

Tämän päivän iltaistunnossa valittiin liiton virkailijat, edustajat ja seuraavan kongressin paikka.

Presidentiksi uudelleen yksimielisesti valittiin Walters, sillä torontolainen Samuel Gloikling kieltäysi nimityksestä. Muiksi virkailijoiksi valittiin seuraavat: varapresidentiksi Fred W. Bancroft, kirjuri-rahastonhoitajaksi P. M. Draper. Toimeenpanevaan komiteaan: Nova Scotiasta J. Brooks, Halifax; W. N. Goodwin, Turo; E. B. Fisher, Inverness. New Brunswick: P. Campbell, St. John; P. D. Ayer ja L. McKellar Moncton. Quebec: T. Bertrand, O. Cette ja R. Brunette, Montreal. Ontario: W. B. Parker, Guelph; Joe Mark, London; T. Moore, Niagara Falls. Manitoba: H. Irvin, Portage La Prairie; H. Taylor, Brandon; H. Strange, Winnipeg. Saskatchewan: Ed. Chicken, Saskatoon; J. Somerville, Moose Jaw; G. H. Martin, Regina.

Veljesedustajaksi A. F. of L. valittiin John Bruce Torontosta, Englannin Trades union counsiliin P. M. Draper Ottawasta.

Yhdeksälläkymmenellä kahdeksalla äänellä yhdeksääkymmentä kuutta vastaan päätettiin seuraava kongressi pitää Montrealissa.

Uusia päätöksiä.

Tänään hyväksyttiin useita päätöslauseita, osaksi yleisempää laatua olevia kuten minimi-palkan ja kahdeksan tunnin työpäivän vaatiminen hallituksen töissä työskenteleville, kohottaen ja tasaten lännen tehtaissa työskentelevien poikien ja tyttöjen ikärajaa, lisätarkastajien vaatiminen valimo- ja tehdastuotantoon Quebecissa tarkotuksella saada terveellisempiä työoloja, vapaat opetusvälineet ja koulupakko Quebecin maakunnassa ja vaatimus hallitukselle että se postinkantajille antaa kahdeksantunnin työpäivän ja paremman palkan. Myös kongressi antoi siveellisen kannatuksen Montrealin väkijuomapolttimotyöläisille heidän taistelussaan parempien työsuhteitten saamiseksi.

Ministeri kirjottaa kongressille.

Rautatie- ja kanavaministeri

Lisää päätöksiä.

Guelph, Ont., syysk. 13 p. — Tämänpäivän aamuistunnossa taas luettiin ja hyväksyttiin useita päätöslauseita. Vaadittiin mustanlistan ja yksityisten komppaniain poliisien käyttöä lailla kiellettäväksi ja rangaistavaksi työnantajia jos he värväävät työläisiä lakon tai sulun alaiselle työmaalle ilmottamalla heille että sellainen asiaintila vallitsee. Vaadittiin yleistä kahdeksantunnin työpäivälakia, erikoisesti rakennusteollisuuden alalle. Myös päätettiin A. F. of L. pyytää että jäsenkortilla voisi liittyä mihin liiton paikallisosastoon tahansa tarvitsematta aina maksaa sisäänkirjoitusmaksua.

Suomen Uutisia.

SUOMETTARELAISET KELPAISIVAT SENAATTIIN.

Helsingin Sanomain puolesta on käyty kyselemässä senaattori Markoffilta senaatin tulevaa kokoonpanoa. Se kuuluu sanoneen, että syksyn kuluessa hommataan senaatin talousosastoon uusi osasto, jonka jäseniksi on ilmoittautunut "sopivia henkilöitä". Niiden nimet on toistaiseksi luvattu pitää salassa.

Näistä samoista asioista kirjotettiin Pietarista Moskovan lehdille, että lähimmässä tulevaisuudes. tulee ministerineuvoston käsiteltäväksi kysymys muutoksista Suomen senaatin kokoonpanoon, kun nykyisten senaattorien kolmivuotiset valtuudet nyt päättyvät. Kysymystä tullaan pohtimaan erityisesti tätä varten pidettävässä ministerineuvoston istunnossa, johon ottaa myös osaa kenraalikuvernööri Seyn. Jo viime keväänä lausuivat useat ministeristön jäsenet suotavaksi, että senaattoreiksi kutsuttaisiin suomalaisia julkisia toimihenkilöitä, etupäässä vanhan suomalaisen puolueen keskuudesta, huomauttaen, että viime aikoina käytäntöön otettu tapa nimittää senaattoreiksi Suomen kenraalikuvernöörin kanslian virkamiehiä tuskin ansaitsee hyväksymistä, koska muuttamalla tällä tavoin senaatti toiseksi kenraalikuvernöörinkansliaksi alennetaan senaatin auktoriteettia väestön silmissä. Senaatin tulisi kuitenkin nauttia väestön erityistä luottamusta. Senpä vuoksi laadittaessa senaattorilistoja kolmivuotiskaudeksi 1912—1915 ajottiin lähteä siitä, että paikat ovat jaettavat tasan suomalaisten ja venäläisten ehdokasten kesken. Tähän mielipiteeseen yhtyi myöskin pääministeri Kokowtssow, mutta viime aikoina on asiassa tapahtunut kenraalikuvernööri Seynin tekemäin esitysten johdosta jonkinlainen mielipiteiden muutos. Seikka on näet se, että 1912 vuoden tammikuun 20 päivän lain jälkeen katsotaan niiden Suomen senaatin ohjesäännön pykäläin menettäneen voimansa, joissa vaadittiin, että senaattoreiksi on nimitettävä ainoastaan suomalaissyntyisiä, jotka tuntevat hyvin maan ja taitavat paikallisia kieliä. Tähän nähden ei kenraali Seyn pidä välttämättömänä tarjota suomalaisille yhteiskunnallisille toimihenkilöille senaattorinpaikkoja, koska ne voidaan täyttää venäläisillä. Viimemainittu kenraalikuvernööri Seynin mielestä on sitäkin suotavampaa, kun maassa vallitsevaa valtiollista asemaa tuskin voidaan pitää tyydyttävänä. Kenraali Seyn katsoo tarkoituksen mukaisemmaksi jatkaa nykyisten senaattorien valtuuksia vielä kolmeksi vuodeksi, tekemällä senaatin kokoonpanoon vain vähäisiä ositteisia muutoksia.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St.

Jackson & Ahlbom.

HUOM.!

Ehdoton totuus on, että ammattiräätäleillä on paras tehdä pukunne. Siis sulkeudun kaksoiskaupunkien kansalaist. suosioon. Työ ehdottomatsi parasta ja hinnat halvimmat.

ALEX KAUPPINEN,
Vendome Hotel, 141 Cumberl. str.
Liikepuhelin 1754.
Asuntopuhelin 682.
Myös välitän valmiita pukuja parhaimmilla hinnoilla. (t. & l.)

Hyvää
Ruokaa

saatavana viikottain, kuukausittain kuin myöskin yksityis aterioita. (k.l.)

M. DAVIDSON,
219 St. James st.
Port Arthur, Ont.

Ote Canadan Pohjoisen ja Länne maanasetuksista.

Kuka henkilö hyvänsä, joka on ainoa perheen pää tai kuka miespuolinen 18-vuotias tahansa, voi saada neljännespalstan (160 eekkeriä) saatavana olevaa Dominion maata Manitobassa, Saskatchewassa tai Albertassa. Hakijan tulee itsensä tehdä hakemus Dominion maa-asiomistossa tai piirinsä apulais-asiamiehen luona. Hakemuksen toisen puolesta voi visseillä ehdoilla tehdä valtion maata ottaa aikovan isä, äiti poika, tytär, veli tai sisko.

Velvollisuudet: — Kuuden kuukauden asuminen ja maan viljelykselle raivaaminen kunakin kolmena vuonna. Valtionmaanottaja voi asua yhdeksän mailin päässä maaltaan 80 eekkerin farmilla, jonka hän, tai hänen isänsä, äitinsä, poikansa, tyttärensä, veljensä tai siskonsa yksinään omistaa.

Muutamissa piirikunnissa kelvollinen valtionmaanottaja voi saada ostoetuoikeuden maansa vierellä olevaan neljännespalstaan. Hinta $3.00 eekkeri.

Velvollisuudet. — On asuttava valtion maalla (homestead) tai ostomaalla kuusi kuukautta kunakin kuutena vuonna valtionmaan hakemuspäivästä lukien (siihen luetuna omistuskirjan saantiin vaadittu aika) ja raivattava viljelykselle viisikymmentä eekkeriä ylimääräisiä.

Valtionmaanottaja, joka on jo käyttänyt oikeutensa eikä niinollen ole oikeutettu samaan osto-etuoikeudellista maata, voi eräissä piirikunnissa hankkia luvan osto-valtiomaata (purchased homestead) varten. Hinta $3.00 eekkeri.

Velvollisuudet. — Tulee asua kuusi kuukautta kunakin kolmena vuonna, saattaa viljelykselle viisikymmentä eekkeriä ja rakentaa $300 arvoinen huone.

W. W. CORY,
Sisäasiain apulaisministeri.

Huom.! Valtuuttamatonta tämän ilmoituksen julkaisemista ei makseta

ASIAMIEHIÄ SEURAAVILLE LINJOILLE.

Canadian Pacific, Canadian Northern, Allan Linja, Donaldson Linja, Valkean Tähden Linja, Cunard Linja, Hamburg-American, White Star Dominion, Red Star, American Linja, Canada Linja, Ankkuri Linja, y. m.

Vastapäätä Montreal Pankkia.
Telefooni South 366.
CALDER, SMITH & REID
104 Simpson St.
Fort William, Ontario.

Jos tahdotte mennä vanhaan maahan tai kutsua tuttavanne tänne, tulkaa yllämainittuun konttoriin.

Kätilö

JENNY LUOTO

on tavattavissa **191 Secord st.,**
Puhelin 514 North, Port Arthur. (150)

Huomatkaa!

Olemme laittaneet uuden

Suutarinliikkeen

Näytelmäseuran johtajat HUOM.!

Cobaltin s. s. osasto haluaa kykenevää näytelmäseuran johtajaa. Etusija sellaiselle, joka voisi johtaa lauluseuraa ja soittaa pianoa. Hakemukset palkkavaatimuksineen olisi lähetettävä Cobaltin s. s. osaston johtokunnalle ennen lokak. 1:stä päivää, 1912 osoitteella:

C. S. S. Osaston johtokunta,
Box 910, Cobalt, Ont.
Canada.

Toimittajan paikka.

Yhden aputoimittajan paikka Työkansassa on haettavana. Toimeen valittavalta vaaditaan suomen- ja englanninkielien kirjallista taitoa — ja jos niiden lisäksi osaa muitakin kieliä, niin sellaisella on etusija.

Hakemukset palkkavaatimuksien ja mahdollisesti olevien suosituksien kanssa on lähetettävä ennen syyskuun 15 p. osotteella:

TYÖKANSAN JOHTOKUNTA,
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Kirjanpitäjät hoi!

Amerikalaisen kaksinkertaisen kirjanpidon, englannin ja suomenkielen taitoinen henkilö halutaan. Hakijan tulee astua toimeen heti kutsun saatuaan. Hakemukset palkkavaatimuksineen on lähetettävä osoitteella:

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur,
Ont., Canada.

Latojat!

Ammattitaitoinen käsilatoja, joka työn ohella voi hoitaa factorintointa, julistetaan täten hakukelpoisten ammattimiesten haettavaksi. Hakuaika kestää ensikuun 15 päivään. Hakemukset on lähetettävä osotteella:

TYÖKANSA,
Box 516, Port Arthur,
Ont., Canada.

TYÖKANSAN KUSTANNUSYHTIÖN YLIMÄÄRÄINEN KOKOUS.

Suomalaisen kustannusyhtiön (Finnish Publishing Company, Limited) osakkeenomistajain ylimääräinen kokous pidetään perjantaina, syyskuun 20 p. 1912 kello 8 illalla 314 Bay st., Port Arthurissa, Ont.

Kokouksessa tullaan hyväksymään johtokunnan tekemä sivulaki seitsemän tuhannen ($7,000) dollarin lainan ottamisesta Canada Permanent Mortgage komppanialta, ja päättämään yhtiön vapaan omaisuuden kiinnittämisestä sanottua lainaa vastaan.

Kokouksessa voidaan käsitellä kaikkia yhtiötä koskevia asioita, kuten yhtiön varsinaisissakin kokokouksissa.

Port Arthurissa, Ont., 26 p. Elokuuta 1912.

K. Justin, presidentti,
M. Matson, sihteeri.

Parhainlaake

mitä ruumiinne kaipaa on suomalainen sauna.

Vastaanotto tapahtuu joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, iltapäivällä.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN.
Robertson katu 229 Fort William

✝

Surulla ja kaipauksella ilmoitamme edempänä asuville sukulaisille ja tuttaville että pikku poikamme

WALTER ISAK,

nukkui kuolon uneen elok 18 p., 1912 1 vuoden, 3 kk. ja 10 päivän ikäisenä, kärsittyään kovia keuhkokuumeen tuottamia tuskia 2 viikkoa, suureksi suruksi meille vanhemmille, kolmelel siskolle ja kolmelle veljelle ynnä muille sukulaisille tässä ja vanhassa maassa.

Anna ja John Kriivarinmäki,
Canmore, Alta.

Mä sinne ikävöitsen,
kuss' on mun ylkäni.
Voi koska sinen pääsen,
mä helmaan sulhoni?

Kaiholla muistelemme
että
poikamme

OIVA AATOS

murtui elonsa tuskissa t. k. 10 p. elettyään toiveittemme Aatoksena 9 kk., 24 p:ää.

Muisto.

Oivamme Aatos,
toivomme tähti,
Sä sorruit kohtalon alla.
Lempemme kukka,
tuonehen lähti,
Sen katkasi,
myrsky ja halla.
Nukkuos rauhassa,
nukkuos siellä — — —
Nyt kärsintätuskasi haihtui.
Me kaiholla muistamme
Oivaamme vielä,
Vaikk' kotis
jo manalaan vaihtui.

Fort Williamissa,
syysk. 12 p. 1912.
Alma ja Kalle Lassila,

KALLE SIPPOLAA
PALLOHUONE

Pearl St., Erkkilän vieressä.

(Entinen Rajalan paikka).
HUOM.! **Sikuretteja ja kaikenlaista tupakkaa, sekä virvokejuomia aina saatavana.**
(lau.)

Suomalainen
Kelloseppä

Kun tarvitsette UUSIA KELLOJA tai KELLONPERIÄ, niin muistakaa että minulta saatte ostaa tai tilata halvimmalla kunnon tavaraa. Sekä KELLON KORJAUSTA teen kohtuhinnalla ja varma takaus.

IVAR SALO,
D. Myöhäsen parturiliikkeessä.
281 Bay st., Port Arthur. (l)

Lääkäreitä.

R. N. PARKHURST,
Eläinlääkäri.
HEVOSIA JA LEHMIÄ HOIDETAAN.
Offisit:
McEachern Apteekissa,
Port Arthurissa.—Phone 129.
Gillespics Apteekissa,
Fort Williamissa. Phone 384.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: Larch & Durham **kulmassa. Puhelin 170.**
Asunto: Ignatius & Louis **kulmassa. Puhelin 305.**
Vastaanotto aika 9—10 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : : : : : Ont.

Imperial Bank of Canada.

Laillistettu pääoma ..$10,000,000
Maksettu pääoma ....$ 6,000,000
Vararahasto .... $ 6,000,000

Me maksamme korkoa $1 00 säästöstä ylöspäin.

Rahaa lähetetään Ruotsiin yleisen kurssin mukaan.

Fort Williamin haaraosasto.
M. Cochram,
Liikkeenhoitaja.

ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ TYÖTÄ

Teidän hyväksenne.

Alkää epäilkö alkaa rakentamaan uutta „haussianne" varojen puutteessa. Keskustelkaa kanssamme

RAKENNUSLAINASTA,

jos ette voi omillanne tehdä sitä. Me tahdomme antaa Teille etukäteen mitä on tarpeellista halvemmalla korolla. Liikkeemme on täysin luotettava. Ei mitään kohtuuttomia viipymisiä.

Voimme hankkia Teille vakuutuksen parhaimmissa palo-, henkija tapaturmavakuutusyhtiöissä.

P. W. STURE,
6 Cumberland St., Port Arthur.

ASIAMIES HALUTAAN.

Me haluamme saada liikkuvan asiamiehen sekä paikallisia asiamiehiä myymään meidän kulta-, hopea- ja nikkelikellojamme. Kun maksojärjestelmän mukaan maksut ovat $1.00—$2.00 kuukausittain. Me maksamme teille viikottain palkan.

Kokemus ei ole välttämätön. Rehelliset ja raittiit miehet otetaan kirjeellisesti huomioon. Ilmoittakaa missä toimessa olette ennen ollut ja mikä on palkkana, ollut.

North American Sales Co. 16 a
Box 954 Dept 171
New York.

ENGLANNINKIELEN

taito tarkoittaa teille parempia työ suhteita ja korkeampaa palkkaa. Me voimme opettaa englanninkielen muutamassa kuukaudessa kirjevaihdon kautta ja hankkia teille paikan liikealalla, jossa voitte ansaita kaksi kertaa sen minkä nyt ansaitsette. Selostus kursseista lähetetään pyydettäessä.

The Sampo Correspondence School,
Box 344, Chicago, Ill.

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan
Palo- henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan.
R. SMEDBERG & CO
318 Bay St. Telef. 349

takaisin maksettaviksi. Me maksamme lainoista korkoa kuuteen prosenttiin asti.

Rahanne ovat Työkansan liikkeessä yhtä varmassa paikassa kuin missä muualla tahansa.

Alkää auttako rahoillanne työväenliikkeitä kiristäviä kapitalisteja, vaan sijoittakaa rahanne omaan liikkeeseenne.

Lainoja voipi lähettää kirjeellisestikin. — Työkansa, Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

ruk mining District'iin, tässä valmistui ensimäinen "Redger" 7 päivä heinäkuuta, joka alkoi mullistamaan Kougruk joki pohjaa ylösalasin. Se on öljyllä lämmitettävä. Parasta-aikaa puuhataan kaksi nutta laitettavaksi ensi kesäksi, joista toinen komppania tulee Pariisista. Ranskasta saapui tänne juuri maiden tarkastajat, ja toinen komppania amerikalaisia, jossa etumies on Nomen asukas. Tämän tyylisillä koneilla on kullan huuhtominen havaittu tulevan kaikista halvimmaksi. Hydralie on toinen hyvä laitos kanssa, vaan ne eivät ole onnistuneet täällä vielä, lukuunottamatta joitakin; sillä pitkät ojat joilla pitää vettä kulettaa mäen laitoja ylös, josta saadaan painovettä maksaa liika paljon. Näyttää siltä että sen sorttinen kullan peseminen joutuu kohta muinaismuistoon, sillä täällä on tuhlattu idän rahamiesten rahoja miljoonia dollareita ja niistä yksi toisensa perästä keikahtanut ja pakkohuutokauppa loppunäytöksen suorittanut. Tälle Kougarukin rautatielle kävi kumminkin kaikesta hullummasti; se myytiin kuvermentin veroista. Nykyisin tehdään siinä liikettä koirilla ajamalla, joilla on pieni "flat-kaara" perässä, jolla he kulettavat rahtitavarata ja joskus matkustajiakin.

Lopetan tämän tällä kerralla koska en tiedä täällä tapahtuneen mitään erityistä huomiota ansaitsevaa. Jään siihen toivoon tällä kertaa että ensivaaleissa tullaan Alaskasta lähettämään sosialisti kongressiin!

T—la.

Yleisiä Uutisia.

Canadan kapitalistit kauhuissaan.

(Jatkoa 1:ltä sivulta.)

D. T. and L. liiton kongressi ahkerassa työssä.

Guelph. Ont., syysk. 12 p. — Dominion Trades and Labor liiton kongressi edelleen ahkerasti ja har kitsevasti keskustelee tärkeistä asioista ja tekee hyviä päätöksiä. Varsinaisen komitean ja kokoustyön vaihteeksi on usein saatu kuulla tervehdyksiä ja terveellisiä mielipiteiden vaihtoa. Keir Harlie, lähtiessään kongressin istunnoista lausui vakavia sanoja edustajille ja heidän kautta Canadan järjestyneelle työväelle.

"Minä onnittelen mitä sydämellisimmästi Canadan palkkaorjia siitä että he ovat nopeasti edistyneet ylivoimaisista vastuksista huolimatta. Jos te samalla nopeudella edistytte tulevan kolmen vuoden ajalla kuin olette tehneet kuluneina vuosina, niin Canada valtaa johtavan aseman työväenluokan riveissä koko mantereella." Sitten hän kehoitti vielä lähempään yhteistoimintaan Englannin ja koko maailman työväestön kanssa.

Enen Hardien poistumista paikkakunnalta hommasivat edustajat ja muut Hardien ystävät hänen kunniakseen kokouksen kaupungin talolle, joka ahtausi täyteen kiitollista yleisöä. Hardie kohdisti pitkän puheensa Canadan soti-lasvarustushulluttelua vastaan. Jos Canada varustaa laivaston, on se valmistamassa tietä sodalle, hän sanoi. Hän sanoi että työväen edustajat Englannin parlamentissa vastustavat jokaista laivastolle ja armeijalle myönnettyä shillingiä ja kehotti täkäläistäkin työväkeä vastustamaan sotilasraivoa kaikilla mahdollisilla keinoilla.

Virkailijain valinta.

Tämän päivän iltaistunnossa valittiin liiton virkailijat, edustajat ja seuraavan kongressin paikka.

Presidentiksi uudelleen yksimielisesti valittiin Walters, sillä torontolainen Samuel Gloikling kieltäysi nimityksestä. Muiksi virkailijoiksi valittiin seuraavat: varapresidentiksi Fred W. Bancroft, kirjuri-rahastonhoitajaksi P. M. Draper. Toimeenpanevaan komiteaan: Nova Scotiasta J. Brooks, Halifax; W. N. Goodwin, Turo; E. B. Fisher, Inverness. New Brunswick: P. Campbell, St. John; P. D. Ayer ja L. McKellar Moncton. Quebec: T. Bertrand, O. Cette ja R. Brunette, Montreal. Ontario: W. B. Parker, Guelph; Joe Mark, London; T. Moore, Niagara Falls. Manitoba: H. Irvin, Portage La Prairie; H. Taylor, Brandon; H. Strange, Winnipeg. Saskatchewan: Ed. Chicken, Saskatoon; J. Somerville, Moose Jaw; G. H. Martin, Regina.

Veljesedustajaksi A. F. of L. valittiin John Bruce Torontosta, Englannin Trades union counsiliin P. M. Draper Ottawasta.

Yhdeksälläkymmenellä kahdeksalla äänellä yhdeksääkymmentä kuutta vastaan päätettiin seuraava kongressi pitää Montrealissa.

Uusia päätöksiä.

Tänään hyväksyttiin useita päätöslauseita, osaksi yleisempää laatua olevia kuten minimi-palkan ja kahdeksan tunnin työpäivän vaatiminen hallituksen töissä työskenteleville, kohottaen ja tasaten lännen tehtaissa työskentelevien poikien ja tyttöjen ikärajaa, lisätarkastajien vaatiminen valimo- ja tehdastuotantoon Quebecissa tarkotuksella saada terveellisempiä työoloja, vapaat opetusvälineet ja koulupakko Quebecin maakunnassa ja vaatimus hallitukselle että se postinkantajille antaa kahdeksantunnin työpäivän ja paremman palkan. Myös kongressi antoi siveellisen kannatuksen Montrealin väkijuomapolttimotyöläisille heidän taistelussaan parempien työsuhteitten saamiseksi,

Ministeri kirjottaa kongressille.

Rautatie- ja kanavaministeri Frank Cochrane lähetti kongressille kirjeen vastaukseksi hänelle lähetettyyn sähkösanomaan, jossa hallituksen vaadittiin takaamaan Grand Trunk Pacificin työläisille samallaiset oikeudet kuin on muillakin rautateillä. Ministeri vastauksesaan sanoo että "hallituksen tarkoitus on ollut ja tulee olemaan taata niinkauas kuin suinkin mahdollista kunnollinen kohtelu yleisten laitosten työläisille ja että me 'toivomme' G. T. P. komppanialla olevat vaikeudet tulevan tyydyttävästi ratkaistuksi.

sortiina voisi liittyä minin liiton paikallisosastoon tahansa tarvitsematta aina maksaa sisäänkirjoitusmaksua.

Suomen Uutisia.

SUOMETTARELAISET KELPAISIVAT SENAATTIIN.

Helsingin Sanomain puolesta on käyty kyselemässä senaattori Markoffilta senaatin tulevaa kokoonpanoa. Se kuuluu sanoneen, että syksyn kuluessa hommataan senaatin talousosastoon uusi osasto, jonka jäseniksi on ilmoittautunut "sopivia henkilöitä". Niiden nimet on toistaiseksi luvattu pitää salassa.

Näistä samoista asioista kirjotettiin Pietarista Moskovan lehdille, että lähimmässä tulevaisuudes, tulee ministerineuvoston käsiteltäväksi kysymys muutoksista Suomen senaatin kokoonpanoon, kun nykyisten senaattorien kolmivuotiset valtuudet nyt päättyvät. Kysymystä tullaan pohtimaan erityisesti tätä varten pidettävässä ministerineuvoston istunnossa, johon ottaa myös osaa kenraalikuvernööri Seyn. Jo viime keväänä lausuivat useat ministeristön jäsenet suotavaksi, että senaattoreiksi kutsuttaisiin suomalaisia julkisia toimihenkilöitä, etupäässä vanhan suomalaisen puolueen keskuudesta, huomauttaen, että viime aikoina käytäntöön otettu tapa nimittää senaattoreiksi Suomen kenraalikuvernöörin kanslian virkamiehiä tuskin ansaitsee hyväksymistä, koska muuttamalla tällä tavoin senaatti toiseksi kenraalikuvernöörinkansliaksi alennetaan senaatin auktoriteettia väestön silmissä.. Senaatin tulisi kuitenkin nauttia väestön erityistä luottamusta. Senpä vuoksi laadittaessa senaattorilistoja kolmivuotiskaudeksi 1912—1915 aijottiin lähteä siitä, että paikat ovat jaettavat tasan suomalaisten ja venäläisten ehdokasten kesken. Tähän mielipiteeseen yhtyi myöskin pääministeri Kokowtssow, mutta viime aikoina on asiassa tapahtunut kenraalikuvernööri Seynin tekemäin esitysten johdosta jonkinlainen mielipiteiden muutos. Seikka on näet se, että 1912 vuoden tammikuun 20 päivän lain jälkeen katsotaan niiden Suomen senaatin ohjesäännön pykäläin menettäneen voimansa, joissa vaadittiin, että senaattoreiksi on nimitettävä ainoastaan suomalaissyntyisiä, jotka tuntevat hyvin maan ja taitavat paikallisia kieliä. Tähän nähden ei kenraali Seyn pidä välttämättömänä tarjota suomalaisille yhteiskunnallisille toimihenkilöille senaattorinpaikkoja, koska ne voidaan täyttää venäläisillä. Viimemainittu kenraalikuvernööri Seynin mielestä on sitäkin suotavampaa, kun maassa valiltsevaa valtiollista asemaa tuskin voidaan pitää tyydyttävänä. Kenraali Seyn katsoo tarkoituksen mukaisemmaksi jatkaa nykyisten senaattorien valtuuksia vielä kolmeksi vuodeksi, tekemällä senaatin kokoonpanoon vain vähäisiä, osittaisia muutoksia.

Pietarin virallisissa piireissä kerrotaan, että tällainen mielialan muutos saa selityksensä epäonnistuneista neuvotteluista vanhan suomalaisen puolueen johtomiesten kanssa. Viimemainitut ovat jyrkästi kieltäytyneet ottamasta vastaan senaattorin paikkoja, koska eivät tahdo kantaa edesvastuuta syntyneestä asiantilasta.

Ylläkerrotun lisäksi tietää Golos Moskwy, että uudeksi jäseneksi senaattiin tulee lähimmässä tulevaisuudessa nimitettäväksi ainoastaan painoasiainylihallituksen puheenjohtaja Kanninen.

kaupunkien kansalaist. suosioon. Työ ehdottomatsi parasta ja hinnat halvimmat.

ALEX KAUPPINEN,
Vendome Hotel, 141 Cumberl. str.
Liikepuhelin 1754.
Asuntopuhelin 682.
Myös välitän valmiita pukuja parhaimmilla hinnoilla. (t. & l.)

Hyvää
Ruokaa
saatavana viikottain, kuukausittain kuin myöskin yksityis ateri-oita. (k.l.)
M. DAVIDSON,
219 St. James st.
Port Arthur, Ont.

Ote Canadan Pohjoisen ja Länne maan-asetuksista.

Kuka henkilö hyvänsä, joka on ainoa perheen pää tai kuka miespuolinen 18-vuotias tahansa, voi saada neljännespalstan (160 eekkeriä) saatavana olevaa Dominion maata Manitobassa, Saskatchewassa tai Albertassa. Hakijan tulee itsensä tehdä hakemus Dominion maa-asiolmistossa tai piirinsä apulais-asiamiehen luona. Hakemuksen toisen puolesta voi visseillä ehdoilla tehdä valtion maata ottaa aikovan isä, äiti poika, tytär, veli tai sisko.

Velvollisuudet: — Kuuden kuukauden asuminen ja maan viljelykselle raivaaminen kunakin kolmena vuonna. Valtionmaanottaja voi asua yhdeksän mailin päässä maaltaan 80 eekkerin farmilla, jonka hän, tai hänen isänsä, äitinsä, poikansa, tyttärensä, veljensä tai siskonsa yksinään omistaa.

Muutamissa piirikunnissa kelvollinen valtionmaanottaja voi saada ostoetuoikeuden maansa vierellä olevaan neljännespalstaan. Hinta $3.00 eekkeri.

Velvollisuudet. — On asuttava valtion maalla (homestead) tai ostomaalla kuusi kuukautta kunakin kuutena vuonna valtionmaan hakemuspäivästä lukien (siihen luetuna omistuskirjan saantiin vaadittu aika) ja raivattava viljelykselle viisikymmentä eekkeriä ylimääräisiä.

Valtionmaanottaja, joka on jo käyttänyt oikeutensa eikä niinollen ole oikeutettu samaan osto-etuoikeudellista maata, voi eräissä piirikunnissa hankkia luvan osto-valtiomaata (purchased homestead) varten. Hinta $3.00 eekkeri.

Velvollisuudet. — Tulee asua kuusi kuukautta kunakin kolmena vuonna, saattaa viljelykselle viisikymmentä eekkeriä ja rakentaa $300 arvoinen huone.

W. W. CORY,
Sisäasiain apulaisministeri.

Huom.! Valtuuttamatonta tämän ilmoituksen julkaisemista ei makseta

ASIAMIEHIÄ SEURAAVILLE LINJOILLE.

Canadian Pacific, Canadian Northern, Allan Linja, Donaldson Linja, Valkean Tähden Linja, Cunard Linja, Hamburg-American, White Star Dominion, Red Star, American Linja, Canada Linja, Ankkuri Linja, y. m.
Vastapäätä Montreal Pankkia.
Telefooni South 366.
CALDER, SMITH & REID
104 Simpson St.
Fort William, Ontario.
Jos tahdotte mennä vanhaan maahan tai kutsua tuttavanne tänne, tulkaa yllämainittuun konttoriin.

Kätilö
JENNY LUOTO
on tavattavissa 191 Secord st.,
Puhelin 514 North, Port Arthur.
(150)

Huomatkaa!
Olemme laittaneet uuden
Suutarinliikkeen
jossa tehdään uusia kenkiä ja vanhoja korjataan.
ENSILUOKAN TYÖ!
A. MATTSON & J. KUJALA
115 Robertson st.,
(152k. l.) Fort William.

D. MYÖHÄNEN,
parturinliike 281 Bay st., suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.
Huom.! Partaveitsiä terotetaan.

Toimittajan paikka.

Yhden aputoimittajan paikka Työkansassa on haettavana. Toimeen valittavalta vaaditaan suomen- ja englanninkielien kirjallista taitoa — ja jos niiden lisäksi osaa muitakin kieliä, niin sellaisella on etusija.

Hakemukset palkkavaatimuksien ja mahdollisesti olevien suosituksien kanssa on lähetettävä ennen syyskuun 15 p. osotteella:

TYÖKANSAN JOHTOKUNTA,
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Kirjanpitäjät hoi!

Amerikalaisen kaksinkertaisen kirjanpidon, englannin ja suomenkielen taitoinen henkilö halutaan. Hakijan tulee astua toimeen heti kutsun saatuaan. Hakemukset palkkavaatimuksineen on lähetettävä osoitteella:

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur,
Ont., Canada.

Latojat!

Ammattitaitoinen käsilatoja, joka työn ohella voi hoitaa factorin tointa, julistetaan täten hakukelpoisten ammattimiesten haettavaksi. Hakuaika kestää ensikuun 15 päivään. Hakemukset on lähetettävä osotteella:

TYÖKANSA,
Box 516, Port Arthur,
Ont., Canada.

TYÖKANSAN KUSTANNUSYHTIÖN YLIMÄÄRÄINEN KOKOUS.

Suomalaisen kustannusyhtiön (Finnish Publishing Company, Limited) osakkeenomistajain ylimääräinen kokous pidetään perjantaina, syyskuun 20 p. 1912 kello 8 illalla 314 Bay st., Port Arthurissa, Ont.

Kokouksessa tullaan hyväksymään johtokunnan tekemä sivulaki seitsemän tuhannen ($7,000) dollarin lainan ottamisesta Canada Permanent Mortgage komppanialta, ja päättämään yhtiön vapaan omaisuuden kiinnittämisestä sanottua lainaa vastaan.

Kokouksessa voidaan käsitellä kaikkia yhtiötä koskevia asioita, kuten yhtiön varsinaisissakin kokouksissa.

Port Arthurissa, Ont., 26 p. Elokuuta 1912.

K. Justin, presidentti,
M. Matson, sihteeri.

Parhainlaake
mitä ruumiinne kaipaa on suomalainen sauna.
Vastaanotto tapahtuu joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, iltapäivällä.
Alusvaatteita pestään.
J. A. PAJUNEN.
Robertson katu 229 Fort William

HALPA
Huonekalu ja Rautatavara Kauppa
A. PALL,
616—618—618½ Simpson St.,
Fort William,
myyvät kaikkia uusia ja käytettyjä tavaroita mitä ikinä te tarvitsette talouteennen.
Työläiset voivat säästää rahaa ostamalla meiltä. (m.k.l.)

päivän ikäisenä, kärsittyään kovia keuhkokuumeen tuottamia tuskia 2 viikkoa, suureksi suruksi meille vanhemmille, kolmelel siskolle ja kolmelle veljelle ynnä muille sukulaisille tässä ja vanhassa maassa.

Anna ja John Kriivarinmäki,
Canmore, Alta.

Mä sinne ikävöitsen,
kuss' on mun ylkäni.
Voi koska sinen pääsen,
mä helmaan sulhoni?

Kaiholla muistelemme
että
poikamme

OIVA AATOS

murtui elonsa tuskissa t. k. 10 p. elettyään toiveittemme Aatoksena 9 kk., 24 p:ää.

Muisto.

Oivamme Aatos,
toivomme tähti,
Sä sorruit kohtalon alla.
Lempemme kukka,
tuonehen lähti,
Sen katkasi,
myrsky ja halla.
Nukkuos rauhassa,
nukkuos siellä — — —
Nyt kärsintätuskasi
haihtui.
Me kaihollа muistamme
Oivaamme vielä,
Vaikk' kotis
jo manalaan vaihtui.

Fort Williamissa,
syysk. 12 p. 1912.
Alma ja Kalle Lassila,

KALLE SIPPOLAA
PALLOHUONE
Pearl St., Erkkilän vieressä.
(Entinen Rajalan paikka).
HUOM.! Sikuretteja ja kaikenlaista tupakkaa, sekä virvokejuomia aina saatavana.
(lau.)

Suomalainen
Kelloseppä
Kun tarvitsette UUSIA KELLOJA tai KELLONPERIÄ, niin muistakaa että minulta saatte ostaa tai tilata halvimmalla kunnon tavaraa. Sekä KELLON KORJAUSTA teen kohtuhinnalla ja varma takaus.
IVAR SALO,
D. Myöhäsen parturiliikkeessä.
281 Bay st., Port Arthur. (l)

UUSI PARTURILIIKE
Olen avannut
PARTURILIIKKEEN,
jossa palvelen kansalaisia huolellisesti.
PARTAVEITSIÄ TEROTETAAN.
JOHN PALO,
300 Bay Str., Port Arthur.
(K.L)

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: Larch & Durham kulmassa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. Puhelin 305.
Vastaanotto aika 9—10 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : : : : : Ont.

Imperial Bank of Canada.
Laillistettu pääoma ..$10,000,000
Maksettu pääoma ....$ 6,000,000
Vararahasto .... $ 6,000,000
Me maksamme korkoa $1.00 säästöstä ylöspäin.
Rahaa lähetetään Ruotsiin yleisen kurssin mukaan.
Fort Williamin haaraosasto.
M. Cochram,
Liikkeenhoitaja.

ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ TYÖTÄ
Teidän hyväksenne.
Alkää epäilkö alkaa rakentamaan uutta „haussianne" varojen puutteessa. Keskustelkaa kanssamme
RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä. Me tahdomme antaa Teille etukäteen mitä on tarpeellista halvemmalla korolla. Liikkeemme on täysin luotettava. Ei mitään kohtuuttomia viipymisiä.
Voimme hankkia Teille vakuutuksen parhaimmissa palo-, henki- ja tapaturmavakuutusyhtiöissä.
P. W. STURE,
6 Cumberland St., Port Arthur.

ASIAMIES HALUTAAN.
Me haluamme saada liikkuvan asiamiehen sekä paikallisia asiamiehiä myymään meidän kulta-, hopea- ja nikkelikellojamme. Kun maksojärjestelmän mukaan maksut ovat $1.00—$2.00 kuukausittain. Me maksamme teille viikottain palkan.
Kokemus ei ole välttämätön. Rehelliset ja raittiit miehet otetaan kirjeellisesti huomioon. Ilmoittakaa missä toimessa olette ennen ollut ja mikä on palkkana ollut.
North American Sales Co. 16 a
Box 954 Dept 171
New York.

ENGLANNINKIELEN
taito tarkoittaa teille parempia työsuhteita ja korkeampaa palkkaa. Me voimme opettaa englanninkielen muutamassa kuukaudessa kirjevaihdon kautta ja hankkia teille paikan liikealalla, jossa voitte ansaita kaksi kertaa sen minkä nyt ansaitsette. Selostus kursseista lähetetään pyydettäessä.
The Sampo Correspondence School,
Box 344, Chicago, Ill.

Kiinteimistöjä
myydään,
Lainoja hankitaan
Palo- henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan.
R. SMEDBERG & CO
318 Bay St. Telef. 349

JOS TAHDOT LUKEA REPASEVÄÄ PILALEHTEÄ, NIIN TILAA

joka räiskyvällä humoorilla seuraa Yhdysvaltain ja Canadan politiikkaa sekä Amerikan suomalaisten riitoja ja rähinöitä ja muita edistysrientoja.
„Leukaan" kirjoittavat *Kalle Aleksanteri, Hijoppi Rotilainen, Viipurin Hessu,* y. m. veitikat, runoilee *Jaako Paapere* ja kuvia värkkää "SNT" y. m.
Koko vuosikerran tilaushinta $1.50
Puoli " " .75
Osote:
"VÄKÄLEUKA",
Box 516, — Port Arthur, Ont., Canada.

Port Arthurista.

Raaka mies.
Itävaltalainen nainen tuotiin Port Arthurin poliisiasemalle viime torstai-iltana puolisonsa kanssa. Naisella oli musta silmä ja hänen hartioissaan oli useita pahoinpitelynmerkkejä. Mies tunnusti antaneensa vaimolleen nämä "kaunistukset", koska hän epäili muiansa kiemailevan toisten miesten kanssa. Nainen ei syyttänyt miestään pahoinpitelystä.

— **Kaksoiskaupunkien yhteisen katuraitiotiekomitean** ylimääräinen kokous pidettiin viime torstai iltana. Kokouksessa harkitt'in miesten talvivaatteiden hankintatarjouksia. Komitea oli saannt ainoastaan kaksi tarjousta. Ensimäinen oli Oak Hall Clothing Companylta $22.50 puvulta yhdestä vaatenäytteestä ja $25.00 paremmasta kankaasta. Edellämainittu firma ei antanut tarjouksia päällystakkien hankkimisesta. Toinen tarjous oli tullut W. F. Fortunelta, tarjoutuen hankkimaan samallaisia uniformuja ja päällystakkeja kuin ne, joita miehet nykyään käyttävät $25.00 puvun ja $18.00 päällystakin. Komitea hyväksyi Fortunen tarjouksen.

— **Tänään siis menee** tuo maankuulu näytelmä "**Jaakko Ilkka** ja **Klaus Flemming**" 9:ssä muutoksessa. Tänään menee 5:si kuvaelmaa sekä sunnuntaina 4:jä. Kellä ei vielä lippua ole saapukoon aikanaan pilettiluukulle ettei tungos tule liian suureksi. Lippuja aletaan myymään 2:si tuntia ennen iltaman alkua. Näytelmä an saitsee katsomista sillä se on suuremmoinen!

— **Jaakko Ilkkaan** saa tänään lippuja vielä hyvältä paikalta vasemmalta puolen, jotka olivat viikolla Williamissa myytävänä.

— **Näyttelijät!** Tänään on saavuttava jokaisen mahlollisimman aikaiseen klo 6:si jos mahdollista.

— **Jaakko Ilkka!** Harjoitus sunnuntaina klo 3 iltapäivällä IV näyt. 1:nen kuv. sekä V:des näyt. 1:nen kuvaelma. Jokaisen saavuttava aivan poikkeuksetta.

— Voi **menettää näön kummastakin silmästään.** W. F. Freeman, "Forest Cityn" rahastonhoitaja joutui surullisen tapaturman uhriksi viime torstai-iltana Port Arthurin automopiilitallissa, joka tapaturma voi aiheut. näön menettämisen molemmista silmistä. Hän oli ollut harjottelemassa jalkapallopeliä Maanviljelysnäyttelykentällä ja oli ajanut takasin Port Arthuriin automapiilissa Mr. Stephensin kanssa. He menivät automopiilitallille ja odotellessaan Mr. Freeman ryhtyi sytyttämään asetyliini kaasulamppua. Nähtävästi kaasusäiliössä oli vuoto koska niin pian kun tulitikun liekki tuli avoimen lampun eteen, tapahtui räjähdys ja liekit polttivat Freemanin kasvot.

Ensiavun antoi hänen toverinsa ja senjälestä hän vei kiiruulla loukkautuneen miehen St. Josephin sairaalaan. Varmuudella ei vielä tiedetä missä määrin Freemanin silmät paloivat.

— **Työkansan kirjakauppaan** on nyt saapunut suurempi lähetys uutta kirjallisuutta. Käykääpä valikoimassa itsellenne lukemista.

— **Työkansan telefoonit ovat:** Konttooriin 402 North ja toimitukseen 402K.

— **Vielä lisää halvennuksia LIONISSA.** Pyheliina kangasta 3 yd. 25c. Pukukankaita voittamattomassa halvennuksessa 15c jaardi.

Valkoisia marja astioita 40c tusina. Valkoisia porsliini astioita 60c tusina, lamppuja on myöskin myytävänä. 236 Bay st., Port Arthur.

Vanhanmaan
Lääkäri
TOHTORI H. KOLJONEN
Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 j. p. p.
Pyhänä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494.
Asuntopuhelin 1474.
Ruttan Block, Room 9, likellä Posti Offisia.
Port Arthur.

Port Arthurin
Virvoitusjuomatehdas
Valmistavat

Coca-Cola
y. m. virvoitusjuomia.
Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi
ED. FAURE
Omistaja
Secord katu 108. Puhelin 849.
(M.T.L.)

— **Taloustöihin tottunut tyttö** halutaan pieneen perheeseen hyvällä palkalla. **19 Prospect ave.**

— **Tulipalo McRaen puujalostus tehtaalla.** Tuli pääsi irti eilen aamulla McRaen puujalostustehtaan kuivaushuoneessa, Court kadulla. Silloin kun palokunta saapui paikalle, oli koko kuivaushuone yleensä tulessa, mutta palokuntalaisten onnistui sammuttaa liekit ennenkun ne ehtivät vahingoittaa päärakennusta.

— **Reilitokkatyöläisten union kokous** on Temppelissä huomenna sunnuntaina kello 10 aamulla. Kaikkien jäsenten on saavuttava, sillä asiat ovat mitä tärkeimmät. Kysymyksessä on myös Henry Anttilan, uniomme jäsenen, hantaansaatosta.

— **Myytävänä** huonekaluja, johon kuuluu keitto-uuni, kaappi, pöytä, tuolia, sänky y. m.
.....**377 Bay st.,**
Banning ja Crown st., välillä.

Fort Williamista.

— **Ne henkilöt** jotka ovat tilaisuudessa ottamaan Canadan kansalais paperit, saapukaa Fort Williamin s. s. osaston Pirtille 16 p. tätä kuuta, maanantai-iltan. klo 8. Huom.! Hakemukset saatte tehdä Suomen kielellä.

— **Tänään, lauantaina t. k. 14 p.** tulee Fort Williamin osaston "Pirtillä" olemaan suuret ennen kuulumattomat "**Vanhanmaan tanssit**". Huvitoimikunnan poikamiehet ovat hommanneet myös samaan tilaisuuteen useita kupletteja ja ilveily näytelmän "**Neljä mykkää.**" Tietysti jokainen rientää silloin "Pirtille." Sisäänpääsy on vaan 25c.

— **Näytelmän "Pimeät voimat"** harjoitukset perjantaina klo 8:lta I:nen jt II:nen näytös. Sunnuntaina klo 3:lta III:mas ja IV:jäs näytös. Maanantaina kello 8:lta kokonaan. Tiistaina 8.30 lukuharjotus näytelmästä "**Kovan onnen lapsia.**"

— **Talo myytävänä** hyvällä liikepaikalla Fort Williamissa hyvillä maksuehdoilla. Tarkempia selityksiä antaa **A. W. Tiikkainen,** Fort Williamin osuuskaupassa.

— **Tämän piirikunnan** vuotuinen maanviljelysnäyttely alkaa ensi tiistaina näiden kaksoiskaupunkien yhteisellä näyttelykentällä Fort Williamissa.

Ainoa Suomalainen
SEKATAVARAKAUPPA
Fort Williamissa.
Emännät
Meiltä saatte parhaat kaupat tarvitessanne ruoka- ja taloustavaroita.
HYVÄ TAVARA, HALVAT HINNAT JA SUORA KOHTELU
Miehet
Tarvitessanne pukuja, kenkiä alusvaatteita, paitoja ynnä muuta vaatetavaraa sekä tupakkia ja kirjoitustarpeita y. m.
Tulkaa meille niin tulette parhaiten tyydytetyksi!
Linja tilaukset toimitetaan joutuin ja huolellisesti.
The Thunder Bay Store Co.
625 SIMPSON STREET, FORT WILLIAM.

- The Rogers Studio. -
TYÖVÄENLUOKAN MAJESTEETILLINEN VALOKUVAAMO
Rogerss'in kuvaamon valokuvat edustavat korkeimman luokan valokuvia. Ne ovat hienointa aivojen tuotetta sekä rehellisellä tarkoituksella tehdyt.
Tulkaa yöllä eli päivällä, me voimme ottaa kuvanne uudenaikaisten sähkövalojen avulla ja voimme saada yhtä hyviä kuin päivänvalollakin otetut.
Rogers Studio.
82 CUMBERLAND ST. — Phone 1125.

HUOMATKAA HUOMATKAA
Saunavieraat
209 Rowand St. Fort William.
SAUNA tulee olemaan auki ainoastaan KESKIVIIKKONA PERJANTAINA ja LAUANTAINA.
Miesten alusvaatteita pestään kuten ennenkin. (k.l.t.)
J. JACOBSON.

HUOM.! HUOM.!
The Princess Teatteri
?! Pitäkää silmällä sitä päivää kun näytellään Taistelu kahdesta palmusta Prinsessa teatterissa (m.t.l.) !?

BANK OF HAMILTON

Head Office
HAMILTON

CAPITAL PAID UP	$ 2,870,000
Reserve and Undivided Profits	3,500,000
Total Assets	44,000,000

Halu menestymiseen, jonka pankkitilinne antaa Teille on paljon arvokkaampi kuin koko rahoistanne säästämistapa — joka antaa vanhuuden päivillenne huolettomuutta voidaan hankkia yhtä helposti kuin tuhlaamistapa.
Bank of Hamiltonin säästö osaston pankkipalvelus annetaan yhtä vilpittömästi sille joka tallettaa muutaman dollarin kuukaudessa kuin niille, jotka tallettavat tuhansia. 193 Park St.

S.W. RAY. C. W.. JARVIS
RAY, STREET & Co.
PERUSTETTU 1884.
PANKKIIRIT
PORT ARTHUR FORT WILLIAM
5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1,00.
Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j. n. e. tulipaloa vastaan.
Pilettiä parhaimmille linjoille kaikkiin
Me voimme vakuuttaa teidät tapaturmaa varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.
Suomen satamiin myydään halvimmat

SUOMEEN MATKUSTAJAT!
ottakaa huomioonne, jos aijotte matkustaa Suomeen eli sieltä kutsua sukulaisiänne tai ystäviänne tänne, että
„Työkansan" Liikkeessä
Myydään Pilettejä
kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.
Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!
Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

SUOMALINEN
TUPAKKA
ja
MAKEISKAUPPA
J. Hanson & K. Vaitti.
245½ Hastings st E.
Vancouver, B. C.

Paraita
vanhanmaan kylpyjä
saatte
BAY ST. SAUNASSA.
Avoinna joka arkipäivä
Puhtaat virvoitusjuomat,
ja huolellinen kohtelu,
Emil Krockbeck
(k.p.l.) 332 Bay st.

Kansakoulunopettajan paikka avoinna
Gorham ja Ware juniokoululla No. 1 Hakijan on omattava toisen luokan opettajan tietomäärä sekä mieluimmin suomalaiset todistukset sekä palkkavaatimukset on lähetettävät viimeistään syysk. 15 päivään osotteella:
Axel Johnson,
(k.l.146) (kirjuri)
Työkansan konttori

NEPIGON
UUSI APTEEKKI
Kaikkia apteekkialalle kuuluvia tavaroita sekä täydellinen varasto kaikenlaisia Kalevan apteekin suomalaisia kotilääkkeitä aina saata-

O. Kivelän
UUSI LEIPURILIIKE
jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.
Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella.
Tilaukset voitte lähettää osotteella:
O. Kivelä, & Co.
111 Secord St. - - Port Arthur.
Puhelin 1618.

- - - UUSI SUOMALAINEN LEIPURILIIKE - -
THE FINNISH BAKERY COMPANY
ELANTO
800 ROWAND STREET, —:— FORT WILLIAM, ONT.
On avattu palvelemaan suurta yleisöä kaikenlaisilla hall: leipomotuotteilla. — Tilaukset lin oille y. m. suoritetaan huolella ja outuin. — Sulkeudumme suosioonne.
The Finnish Bakery Co.
Phone 1179 (m. to. l.)

Jos aiotte lähettää
Rahoja Sukulaisille ja Tuttaville Suomessa
on viisasta tehdä sitä Pankkiiritoiminimen
NIELSEN & LUNDBECK'in
24 State Street, New York
välityksellä, joka on vanhin ja suurin suomalainen Pankkiliike ja Pilettiasioimisto Amerikassa.
Kaikki meidän ulosmaksut Suomessa välittävät hyvin tunnetut
SUOMEN YHDYSPANKKI
KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKI ja
WAASAN OSAKE-PANKKI
kaikella tarkkuudella ja ehdottomalla varmuudella.
Kurssi on Smk. 5:15 Dollarista.
HUOM.! Meidän välityksellämme lähetetään vuosittain yli seitsemän miljoonaa markkaa jaettuna yli kahteenkymmeneenviiteen tuhanteen eri lähetykseen.
Pilettejä kaikille parhaimmille linjoille matkaa varten Suomesta tänne ja täältä Suomeen myydään halvimpiin hintoihin. Ostakaa pilettinne meiltä.

PILETTEJÄ
American Anchor

katuraitiotiekomitean ylimääräinen kokous pidettiin viime torstai iltana. Kokouksessa harkittiin miesten talvivaatteiden hankintatarjouksia. Komitea oli saanut ainoastaan kaksi tarjousta. Ensimäinen oli Oak Hall Clothing Companylta $22.50 puvulta yhdestä vaatenäytteestä ja $25.00 paremmasta kankaasta. Edellämainittu firma ei antanut tarjouksia päällystakkien hankkimisesta. Toinen tarjous oli tullut W. F. Fortunelta, tarjoutuen hankkimaan samallaisia uniformuja ja päällystakkeja kuin ne, joita miehet nykyään käyttävät $25.00 puvun ja $18.00 päällystakin. Komitea hyväksyi Fortunen tarjouksen.

— **Tänään siis menee** tuo maankuulu näytelmä "**Jaakko Ilkka** ja **Klaus Flemming**" 9:ssä muutoksessa. Tänään menee 5:si kuvaelmaa sekä sunnuntaina 4:jä. Kellä ei vielä lippua ole saapukoon aikanaan pilettiluukulle ettei tungos tule liian suureksi. Lippuja aletaan myymään 2:si tuntia ennen iltaman alkua. Näytelmä ansaitsee katsomista sillä se on suuremmoinen!

— **Jaakko Ilkkaan** saa tänään lippuja vielä hyvältä paikalta vasemmalta puolen, jotka olivat viikolla Williamissa myytävänä.

— **Näyttelijät!** Tänään on saavuttava jokaisen mahlollisimman aikaiseen klo 6:si jos mahdollista.

— **Jaakko Ilkka!** Harjoitus sunnuntaina klo 3 iltapäivällä IV näyt. 1:nen kuv. sekä V:des näyt. 1:nen kuvaelma. Jokaisen saavuttava aivan poikkeuksetta.

— **Voi menettää näön kummastakin silmästään.** W. F. Freeman, "Forest Cityn" rahastonhoitaja joutui surullisen tapaturman uhriksi viime torstai-iltana Port Arthurin automopiilitallissa, joka tapaturma voi aiheut. näön menettämisen molemmista silmistä. Hän oli ollut harjottelemassa jalkapallopeliä Maanviljelysnäyttelykentällä ja oli ajanut takasin Port Arthuriin automapiilissa Mr. Stephensin kanssa. He menivät automopiilitallille ja odotellessaan Mr. Freeman ryhtyi sytyttämään asetyliini kaasulamppua. Nähtävästi kaasusäiliössä oli vuoto koska niin pian kun tulitikun liekki tuli avoimen lampun eteen, tapahtui räjähdys ja liekit polttivat Freemanin kasvot.

Ensiavun antoi hänen toverinsa ja senjälestä hän vei kiiruulla loukkautuneen miehen St. Josephin sairaalaan. Varmuudella ei vielä tiedetä missä määrin Freemanin silmät paloivat.

— **Työkansan kirjakauppaan** on nyt saapunut suurempi lähetys uutta kirjallisuutta. Käykääpä valikoimassa itsellenne lukemista.

— **Työkansan telefoonit ovat:** Konttooriin 402 North ja toimitukseen 402K.

— **Vielä lisää halvennuksia LIONISSA.** Pyheliina kangasta 3 yd. 25c. Pukukankaita voittamattomassa halvennuksessa 15c jaardi.

Valkoisia marja astioita 40c tusina. Valkoisia porsliini astioita 60c tusina, lamppuja on myöskin myytävänä. 236 Bay st., Port Arthur.

— **TYÖKANSAN uusi KIRJA- ja PAPERI-KAUPPA on nyt avattu yleisölle. Kaupassa on suuri valikoima juuri saapuneita hyviä kirjoja. Uskomme että voimme tyydyttää teitä.**

Työkansan kirjakauppa.

— **Kalustettuja huonsita** vuokrataan 155 Albert st., Port Arthur (l.t.p.150)

— **Kansalaispapereita hakiessan ne voitte tehdä kansalaisvalan minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan.**

R. Smedberg,
rauhantuomari.
(m.k.l.) 318 Bay st.

Port Arthurin
Virvoitusjuomatehdas
Valmistavat
Coca-Cola

y. m. virvoitusjuomia.
Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi
ED. FAURE
Omistaja
Secord katu 108. Puhelin 849.
(M.T.L.)

— **Taloustöihin tottunut tyttö** halutaan pieneen perheeseen hyvällä palkalla. **19 Prospect ave.**

— **Tulipalo McRaen puujalostus tehtaalla.** Tuli pääsi irti eilen aamulla McRaen puujalostustehtaan kuivaushuoneessa, Court kadulla. Silloin kun palokunta saapui paikalle, oli koko kuivaushuone yleensä tulessa, mutta palokuntalaisten onnistui sammuttaa liekit ennenkun ne ehtivät vahingoittaa päärakennusta.

— **Reilitokkatyöläisten union kokous** on Temppelissä huomenna sunnuntaina kello 10 aamulla. Kaikkien jäsenten on saavuttava, sillä asiat ovat mitä tärkeimmät. Kysymyksessä on myös Henry Anttilan, uniomme jäsenen, hautaansaatosta.

— **Myytävänä** huonekaluja, johon kuuluu keitto-uuni, kaappi, pöytä, tuolia, sänky y. m.
377 Bay st.,
Banning ja Crown st., välillä.

Fort Williamista.

— **Ne henkilöt** jotka ovat tilaisuudessa ottamaan Canadan kansalais paperit, saapukaa Fort Williamin s. s. osaston Pirtille 16 p. tätä kuuta, maanantai-iltana klo 8. Huom.! Hakemukset saatte tehdä Suomen kielellä.

— **Tänään, lauantaina t. k. 14 p.** tulee Fort Williamin osaston "Pirtillä" olemaan suuret ennen kuulumattomat "**Vanhanmaan tanssit**". Huvitoimikunnan poikamiehet ovat hommanneet myös samaan tilaisuuteen useita kuplettejä ja ilveily näytelmän "**Neljä mykkää.**" Tietysti jokainen rientää silloin "Pirtille." Sisäänpääsy on vaan 25c.

— **Näytelmän "Pimeät voimat"** harjoitukset perjantaina klo 8:lta I:nen jt II:nen näytös. Sunnuntaina klo 3:lta III:mas ja IV:jäs näytös. Maanantaina kello 8:lta kokonaan. Tiistaina 8.30 lukuharjotus näytelmästä "**Kovan onnen lapsia.**"

— **Talo myytävänä** hyvällä liikepaikalla Fort Williamissa hyvillä maksuehdoilla. Tarkempia selityksiä antaa **A. W. Tiikkainen**, Fort Williamin osuuskaupassa.

— **Tämän piirikunnan** vuotuinen maanviljelysnäyttely alkaa ensi tiistaina näiden kaksoiskaupunkien yhteisellä näyttelykentällä Fort Williamissa.

Jos haluatte syödä kunnollista ruokaa, niin käykää S. S. Osaston ravintolassa. Robertson st. 208. — Puhelin 1313.

— *Huom.! Edullisin on* tilata talvipukunne ja palttonne Scandinavian Tailoring CompPanialta, 129 Simpson St., Fort William., Phone 1185 South.

Suuri varasto syyskankaita saapuu sisään näinä päivinä

— **Kokemus osoittaa,** että edullisin paikka ostaa **ruoka- ja lihatavaraa** Fort Williamissa ja ympäristössä on

OSUUSKAUPPA,
Presson Block,
(m. k. l.) Simpson St.

muuta vaatetavaraa sekä tupakkia ja kirjoitustarpeita y. m.
Tulkaa meille niin tulette parhaiten tyydytetyksi!
Linja tilaukset toimitetaan joutuin ja huolellisesti.
The Thunder Bay Store Co.
625 SIMPSON STREET, FORT WILLIAM.

- The Rogers Studio. -
TYÖVÄENLUOKAN MAJESTEETILLINEN VALOKUVAAMO
Rogerss'in kuvaamon valokuvat edustavat korkeimman luokan valokuvia. Ne ovat hienointa aivojen tuotetta sekä rehellisellä tarkoituksella tehdyt.
Tulkaa yöllä eli päivällä, me voimme ottaa kuvanne uudenaikaisten sähkövalojen avulla ja voimme saada yhtä hyviä kuin päivänvalollakin otetut.
Rogers Studio.
82 CUMBERLAND ST. — Phone 1125.

HUOMATKAA HUOMATKAA
Saunavieraat
209 Rowand St. Fort William.
SAUNA tulee olemaan auki ainoastaan KESKIVIIKKONA, PERJANTAINA ja LAUANTAINA.
Miesten alusvaatteita pestään kuten ennenkin. (k.l.t.)
J. JACOBSON.

HUOM.! HUOM.!
The Princess Teatteri
?! Pitäkää silmällä sitä päivää kun näytellään Taistelu kahdesta palmusta Prinsessa teatterissa (m.t.l.) !?

BANK OF HAMILTON

Head Office HAMILTON
CAPITAL PAID UP.........$ 2,870,000
Reserve and Undivided Profits........ 3,500,000
Total Assets........ 44,000,000
Halu menestymiseen, jonka pankkitilinne antaa Teille on paljon arvokkaampi kuin koko rahoistanne säästämistapa — joka antaa vanhuuden päivillenne huolettomuutta voidaan hankkia yhtä helposti kuin tuhlaamistapa.
Bank of Hamiltonin säästö osaston pankkipalvelus annetaan yhtä vilpittömästi sille joka tallettaa muutaman dollarin kuukaudessa kuin niille, jotka tallettavat tuhansia. 193 Park St.

S.W. RAY. C. W. JARVIS
RAY, STREET & Co-
PERUSTETTU 1884.
PANKKIIRIT
PORT ARTHUR FORT WILLIAM
5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1,00.
Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j. n. e. tulipaloa vastaan.
Pilettiä parhaimmille linjoille kaikkiin hinnoilla. Myöskin rahaosotteita jot
Me voimme vakuuttaa teidät tapaurmaa varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja tonteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.
Suomen satamiin myydään halvimmilla lankeavat maksettaviksi postikontto

Pyytäkää
SUOMEN KIRJAVARASTON
Uutta
KIRJALUETTELOA
Uudella osotteella, joka on:
Suomen Kirjavarasto,
4221—8th ave.,
BROOKLYN, N. Y

Ilmoittakaa Työkansassa.

Myydään Pilettejä
kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.
Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!
Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

SUOMALINEN
TUPAKKA ja MAKEISKAUPPA
J. Hanson & K. Vaitti.
245½ Hastings st E.
Vancouver, B. C.

O. Kivelän
UUSI LEIPURILIIKE
jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.
Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella.
Tilaukset voitte lähettää osotteella:
O. Kivelä, & Co.
111 Secord St. - - Port Arthur.
Puhelin 1618.

Paraita vanhanmaan kylpyjä saatte
BAY ST. SAUNASSA.
Avoinna joka arkipäivä
Puhtaat virvoitusjuomat, ja huolellinen kohtelu,
Emil Krockbeck
(k.p.l.) 332 Bay st.

- - - UUSI SUOMALAINEN LEIPURILIIKE - -
THE FINNISH BAKERY COMPANY
ELANTO
200 ROWAND STREET, —:— FORT WILLIAM, ONT.
On avattu palvelemaan suurta yleisöä kaikenlaisilla hell leipomotuotteilla. — Tilaukset lin oille y. m. suoritetaan huolella ja outuin. — Sulkeudumme suosioonne.
The Finnish Bakery Co.
Phone 1179 (m. to. l.)

Kansakoulunopettajan paikka avoinna
Gorham ja Ware juniokoululla No. 1 Hakijan on omattava toisen luokan opettajan tietomäärä sekä mieluimmin suomalaiset todistukset sekä palkkavaatimukset on lähetettävät viimeistään syysk. 15 päivään osotteella:
Axel Johnson,
(k.l.146) (kirjuri)
Työkansan konttori

Jos aiotte lähettää
Rahoja Sukulaisille ja Tuttaville **Suomessa**
on viisasta tehdä sitä Pankkiiritoiminimen
NIELSEN & LUNDBECK'in
24 State Street, New York
välityksellä, joka on vanhin ja suurin suomalainen Pankkiliike ja Pilettiasioimisto Amerikassa.
Kaikki meidän ulosmaksut Suomessa välittävät hyvin tunnetut
SUOMEN YHDYSPANKKI
KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKI ja
WAASAN OSAKE-PANKKI
kaikella tarkkuudella ja ehdottomalla varmuudella.
Kurssi on Smk. 5:15 Dollarista.
HUOM.! Meidän välityksellämme lähetetään vuosittain yli seitsemän miljoonaa markkaa jaettuna yli kahteenkymmeneenviiteen tuhanteen eri lähetykseen.
Pilettejä kaikille paraimmille linjoille matkaa varten Suomesta tänne ja täältä Suomeen myydään halvimpiin hintoihin. Ostakaa pilettinne meiltä.

NEPIGON
UUSI APTEEKKI
Kaikkia apteekkialalle kuuluvia tavaroita sekä täydellinen varasto kaikenlaisia Kalevan apteekin suomalaisia kotilääkkeitä aina saatavana.

FINNIÄ
Kasvojen säilytys ja kaunistusvoidetta. Parantaa Finniä näpyt ja kaikenlaiset paiseet kasvoissa.

Lignell'in Suom. Apteeki
Osoitteella: F. A. Lignell,
Superior, Wis.

PILETTEJÄ
Amerikasta SUOMEEN ja päinvastoin
New Yorkin, Bostonin eli Montrealin kautta
American, Anchor, Cunard, White Star, Canadian Pacific, White Star-Dominion, Royal, Scandinavian-American, Allan ja Donaldson linjoille
myy halvimpiin hintoihin
FINLAND STEAMSHIP CO. AGENCY
15 State St., New York
BOSTONIN KONTTORI 73 Hanover St., Boston, Mass.
MONTREALIN KONTTORI 128 St. Antoine St., Montreal, Can.
Rahoja välitetään nopeaan maksaen mahdollisimman korkean seisovan kurssin.

Ainoa Suomalainen Rahalähetys- ja Pilettiliike New Yorkissa, Bostonissa ja Montreallissa.